

Výsevní dny Marie Thunové 2010

Již 57 let provádíme pokusy s rostlinami v otázce působení kosmických rytmů a konstelací v zemědělství a zahradnictví. Poté co jsme v roce 1964 zjistili, že i včely reagují velmi silně na kosmické rytmy, připojili jsme k naší „pokusné stanici pro konstelační výzkum“ v roce 1965 také pokusný včelín. Výsledky této dlouholeté výzkumné práce jsou shrnuty v jednotlivých spisech našeho nakladatelství (viz strana 27). Každoročně vydávané Výsevní dny lze považovat za jakousi pracovní příručku pro zahrádkáře, zahradníky, zemědělce, vinaře a včelaře. Výsevní dny jim mohou pomoci k dobrým výsledkům a tím i k větší radosti z práce s rostlinami a včelami. Pro chovatele zvířat se na tomto místě zmiňme o práci Jochena Ackermanna, který své zkušenosti shrnul do publikace vydané v němčině jako Stallkalender (Stájový kalendář).

ISBN 978-80-87080-17-7

Výsevní dny 2010

KALENDÁŘ KONSTELACÍ PRO ZAHRÁDKÁŘE A ZEMĚDĚLCE

PRÁCE NA ZAHRADĚ I NA POLI
PODLE PŘÍRODNÍCH KOSMICKÝCH RYTMŮ
PŘÍZNIVÉ DNY PRO VČELAŘE V ROCE 2010

**VYPRACOVALI A SESTAVILI
MARIA A MATTHIAS K. THUNOVI**

PRO-BIO
Svaz ekologických zemědělců Šumperk

PRO-BIO

Svaz ekologických zemědělců

www.pro-bio.cz

Navštivte informační portál svazu PRO-BIO, kde naleznete informace o ekologickém zemědělství, svazu PRO-BIO, oficiální dokumenty, adresář členů, seznam bioprodejen, projekty, nabídku literatury, kalendář akcí, odborné články, tiskové zprávy, zajímavosti, fotografie, inzerci, kontakty, nově otevřenou biotrznici a další.

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

✉ Nemocniční 53, 787 01 Šumperk

☎ +420 583 216 609

✉ pro-bio@pro-bio.cz

SŠ zemědělská a přírodovědná Rožnov p. R.

AGROPODNIKÁNÍ

- zaměření: Chov koní
Péče o krajinu
Chov zvířat

EKOLOGIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- zaměření: Pozemkové úpravy

Den otevřených dveří
15. a 16. 1. 2010

telefon: 571654390
e-mail: info@szesro.cz
<http://www.szesro.cz>

**Váš gurmán
namaste**
... jste vždy vítáni

- Asijské a řecké speciality
- bio i nebio potraviny
- čaje a káva
- racionální výživa
- makrobiotika
- bezlepkové potraviny
- dia potraviny
- dětská výživa a kosmetika
- přírodní kosmetika a drogerie

Zajímá Vás jak to u nás vypadá dnes?

Přijďte se podívat k nám na farmu na Podblanicko, k říčce Blanici.

Od jara 2010 nabízíme

- * zeleninu, bylinky, ovoce a jehněčí pocházející z ekologického zemědělství (do roku 2011 v přechodném období)
- * ubytování ve dvou apartmánech (1 bezbariérový)
- * restauraci, kde přednostně vaříme z bio produktů (z vlastní produkce, i z ekofaremu v okolí)
 - * cyklo servis a prodej kol
- * výlety po okolí s možností zapůjčení kol

Těší se na Vás Linda Nárovcová a Petr Fíft

více info na
www.bioprodej.cz
BioFarma Dolejší
Mlýn, Kamberk 82,
257 06 Louňovice
pod Blaníkem

Vinné sklepy Kutná Hora, s.r.o. jsou mladou rodinnou společností, která si dala do vínku obnovit zašlou slávu a dlouholetou tradici pěstování révy na Kutnohorsku. V Kutné Hoře se pěstuje réva na 6 ha vinohradů na tratích Sukov a Pod Barborou. Zdejší vína jsou plná, minerální a kořenitá. Společnost jako jediná ve vinařské oblasti Čechy hospodaří systémem ekologického vinohradnictví.

telefon: +420 736 536 489
e-mail: vinokutnahora@seznam.cz
www.vinokutnahora.cz

www.bio.spalda.cz

ZDRAVÍ AŽ DO TEPLA VAŠEHO DOMOVA :-)

Jsme Váš nový internetový obchod se zdravou výživou,

- BIOPOTRAVINY
- DOPLŇKY STRAVY
- PŘÍRODNÍ KOSMETIKA
- EKODROGERIE
- LITERATURA

VELKÝ VÝBĚR, KVALITNÍ ZBOŽÍ, NÍZKÉ CENY, RYCHLÉ DORUČENÍ

Podívejte se na naše webové stránky www.bio.spalda.cz
a vyzkoušejte si náš nový e-shop,

Vaše tělo i duše to ocení.

VAŠE ŠPALDA – VAŠE ZDRAVÍ

bio
měsíčník pro trvale
udržitelný život

Obdržíte na předplatně
nebo v prodejnách zdravé výživy

- biopotravin
- příběhy ekohospodářů
- zdravé vaření z biopotravin
- ekologie
- moderní životní styl

Objednat můžete
na vhpress@seznam.cz
nebo na telefonech
495 538 969, 608 476 828,
ukázky a další služby na

www.vhpress.cz

Výsevni dny 2010

Vypracovali a sestavili
Maria a Matthias K. Thunovi

PRO-BIO
Svaz ekologických zemědělců Šumperk
www.pro-bio.cz

Výsevní dny 2010
ISBN 978-80-87080-17-7

Vydal: PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců
Překlad: © Radomil Hradil
Redakční úprava: PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

Sazba, tisk: Reprotisk s.r.o., Šumperk

Všechna práva a vydávání Výsevních dnů M. Thunové v České republice
vyhrazena PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců
© PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Šumperk 2009

CHALOUPKY o.p.s.

CHALOUPKY
KNĚŽICE U JIHLAVY

OSTRŮVEK
VELKÉ MEZIRÍČÍ

VZDĚLÁVÁNÍ A POBYT V PŘÍRODĚ

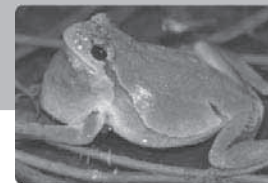
denní i pobytové
programy pro školy

akce a programy
pro rodiny s dětmi

další vzdělávání
pedagogů

letní tábory

e-shop
metodickými materiály

568 870 434, INFO@CHALOUPKY.CZ

WWW.CHALOUPKY.CZ

V r. 2009 se Biojarmarku a Dožíněk účastnilo 55 bioprodejců a 5500 návštěvníků...

Budete mezi nimi při
17. ročníku i vy?

Pak si v kalendáři
zatrhněte:

17. a 18.9. 2010,
Praha 10,
Toulcův dvůr

Na NEJ akci oboru
zvou:
LEA a ZČHB Botič

Obsah

Bouře na Syltu	4
Předmluva	6
Jaro 2009.....	7
Pokusy v roce 2009	9
Úvod pro nové čtenáře Výsevních dní	10
Co jsou opozice, trigony nebo konjunkce?	10
Výsevní dny pro stromy a keře	12
Příprava žitného chleba	12
Napadení houbovými organismy	12
Příznivá doba pro sběr preparátových rostlin	12
Ošetřování včel.....	13
Med.....	14
Zacházení s vodou při pěstování rostlin	18
Ošetřování sadů, vinic a výsadeb bobulovin	26
Termíny pro porážení speciálních dřevin.....	27
Publikace vydané v nakladatelství „Aussaattage M. Thun Verlag“	27
Zvěrokruh	28
Trigony	28
Siderický Měsíc	29
Rozdělení rostlin pro výsev a sklizeň	30
Nepříznivé období	30
Vzestupný Měsíc	30
Sestupný Měsíc.....	31
Ke kalendáři.....	31
Astronomické značky.....	32
Kalendárium leden až prosinec 2010.....	34

Walter Thun, „Wurzelputz“, rybářský dům
Akwarel, 36x48 cm, detail

Bouře na Syltu

Začátkem šedesátých let minulého století nám jedna naše známá zprostředkovala kouzelné prázdninové sídlo na ostrově Sylt. Sice si uvědomovala, že rodina umělce a již nějaký čas i waldorfského učitele má na takové prázdninové cíle příliš nízký příjem, avšak před hlavní sezónou nebo po ní se to při troše uskrovnění dalo zvládnout. Přes léto jsme totiž prodali přes prodejnu zdravé výživy spoustu ředkviček a salátu. A tak jsme si za uspořené peníze mohli cestu dovolit. Pro děti to byl obrovský zážitek. Především Matthias byl nadšený, když jsme se cestou zastavili v Hamburku a absolvovali okružní jízdu po přístavu.

Když jsme dojeli k moři, pozdravila nás čerstvá mořská bríza, která když byla trochu silnější, zamávala s člověkem i s kufrem. Rychle jsme zapomněli na dlouhou jízdu v zatuchlém vagonu, taxík nás vysadil na jakési okrese a my jsme museli k cíli naší výpravy dojít pěšky po malé „kozí stezce“.

A tu se před námi objevil malý okouzující domek s rákosovou střechou, který jsme si všichni okamžitě zamilovali. A hned také samozřejmě dostal vhodné jméno, totiž „Wurzelputz“. Honem jsme se zbavili zavazadel, hostitelce jsme letmo vyřídili pozdravy z pevniny a už jsme byli na pláži. Úžasný zážitek. Walter Thun přímo rozkvetl, tady byl ve svém malířském živlu, neboť v jeho hrudi dřímalo jako u Goethova Fausta též „dvě duše“: Jedno srdce bilo pro jasné a světlé krajiny zaplavené květy, kde se v oblacích tu a tam ukázaly i křehké duchovní bytosti, druhou duši zase přitahovaly divoce běsnící živly. Bouří se pak nemohl nasytit a nic mu nevadilo, když vítr metl písek po dunách. Tehdy měl Walter Thun nejlepší náladu a mohl také vytvořit tento nádherný obraz. Živly jsou zde ztvárněny vskutku působivě. Zemní živel v dunách, rozbouřené moře, které nám ukazuje vodní a vzdušný živel, a temná mračna na nebi, kdy to slunce vůbec nemá jednoduché, aby svým světlem a teplem propůjčilo scéně na obraze harmonickou celistvost.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
j	g	i	a	g	a	l	j
20. i	15. h	5. j					

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Prosincové shrnutí

Dvě dekády si Merkur může libovat v tepelném živlu Střelce, potom však pro něj dobré časy zase skončí. Od 20. bude ze Štíra podporovat Jupiter a Uran v Rybách v jejich vodnatém působení. Venuše v Panně bude až do 14. napomáhat zemnímu působení Saturnu, aby se pak konečně zotavila ve světelném živlu Vah. Mars se už jen několik dní smí zdržovat ve svém vodním živlu ve Štíru, aby odsud podporoval Jupiter a Uran. 5. přechází do tepelného souhvězdí Střelce. Odtud by měl napomáhat v etablování tepelných sil a doufat, že Pluto ve Střelci také přiloží ruku k dílu.

Řez větví pro **adventní a vánoční ozdoby**:

7. 12., 9 hod., až 9. 12., 4 hod.
11. 12., 12 hod., až 12. 12., 20 hod.

Řez **vánočních stromků** pro osobní potřebu:

11. 12., 12 hod., až 12. 12., 20 hod.
16. 12., 18 hod., až 18. 12., 15 hod.
21. 12., 19 hod., až 23. 12., 8 hod.

Termín pro **spalování** peří nebo kožek **škůdců s červenou krví**: až v lednu 2011!

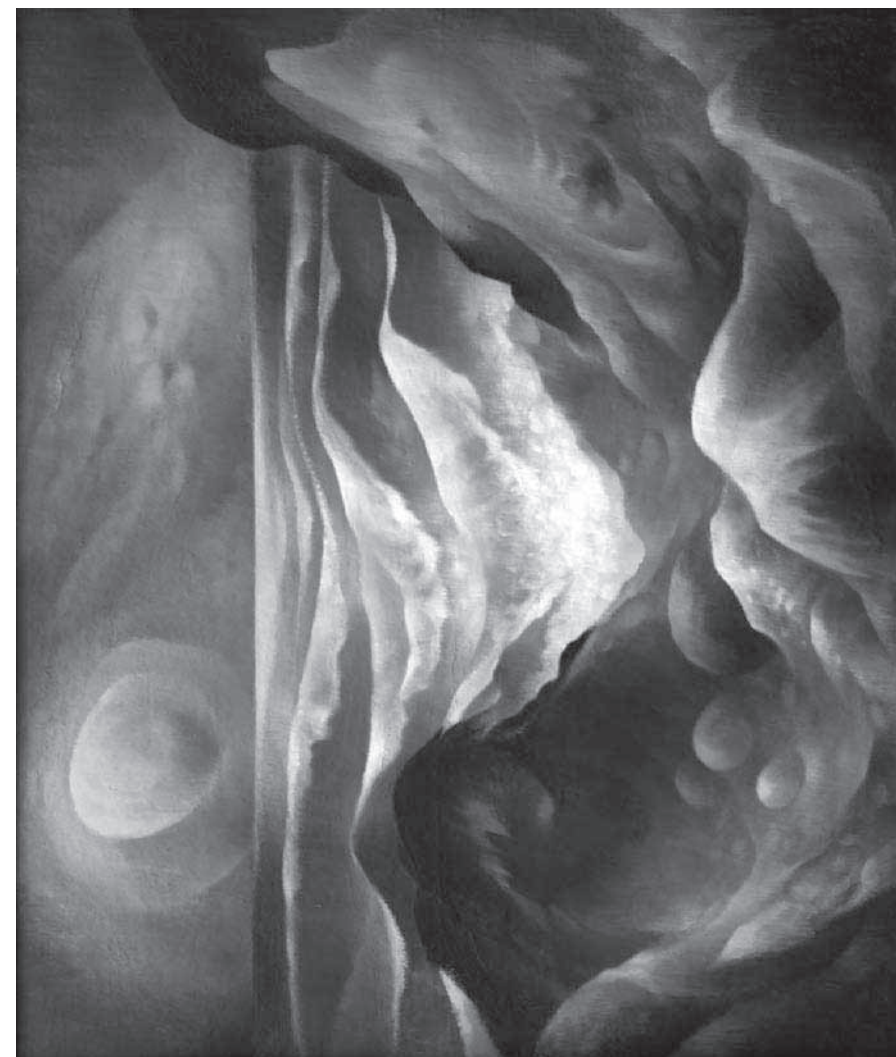
Období výsadby: od 1. 12., 8 hod., do 5. 12., 23 hod., a od 21. 12., 19 hod., do 31. 12., 24 hod.
Tato doba je zase vhodná k **řezu stromů a keřů**. U plodových dnů dáváme přednost květovým a plodovým dnům.

Období výsadby na jižní polokouli: od 7. 12., 9 hod., do 20. 12., 10 hod.

**Přejeme našim čtenářům požehnaný
adventní a vánoční čas a co nejvíce
zdraví do nového roku 2011.**

Prosinec 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. st	g	A - i	země	----- kořen od 8 období výsadby od 8	
2. čt	g		země	kořen	
3. pá	h 7		ze/sv	kořen do 6, od 7 květ	D N
4. so	i 14		sv/vo	květ do 13, od 14 list	
5. ne	i	♈ 19	voda	list konec obd. výsadby 23	⇒ N
6. po	j 21	♉ 4 p J	vo/te	list do 20 -----	Z D
7. út	j	D 6	teplo	----- plod od 9	
8. st	j		teplo	plod	
9. čt	k 5		te/ze	plod do 4, od 5 kořen	
10. pá	k		země	kořen	
11. so	l 12		ze/sv	kořen do 11, od 12 květ	
12. ne	l		světlo	květ do 20 -----	
13. po	a 15	Ag 10 o D	sv/vo	-----	
14. út	a		voda	list od 7	
15. st	a		voda	list	⇒
16. čt	b 18		vo/te	list do 17, od 18 plod	⇒
17. pá	b		teplo	plod	
18. so	c 16		te/ze	plod do 15, od 16 kořen	N
19. ne	c		země	kořen	D
20. po	c	A - j ♎ 14	země	kořen	D N
21. út	d 9	♊ 10 ♋ K	ze/sv	kořen do 7, od 19 květ zač. obd. výs. 19 E 16	⇒
22. st	d		světlo	květ	Z
23. čt	e 9		sv/vo	květ do 8, od 9 list	
24. pá	f 21	Štědrý den	vo/te	list do 20, od 21 plod	⇒
25. so	f	Vánoce Pg 14	teplo	plod do 1 -----	D
26. ne	f		teplo	----- plod od 2	
27. po	g 7		te/ze	plod do 6, od 7 kořen	D N
28. út	g		země	kořen	V
29. st	g		země	kořen	⇒
30. čt	h 14		ze/sv	kořen do 13, od 14 květ	⇒
31. pá	i 22		sv/vo	květ do 21, od 22 list	

Walter Thun, Bouře na Syltu, olej, 70x83 cm

Předmluva

Milí čtenáři, při listování letošními Výsevními dny velmi rychle zjistíte, že v textové části tohoto již 48. ročníku se něco změnilo. V minulém ročníku Výsevních dnů jsme se podrobněji věnovali dotazům čtenářů, což mnohé z vás povzbudilo k tomu, abyste nám kladli své dotazy, které ne vždy přímo souvisely s tématy obvyklými pro Výsevní dny.

Při té příležitosti jsme ovšem nezavedli jednoduše jen rubriku otázek a odpovědí, neboť dotazy byly mnohdy položeny tak, že na ně zdaleka nebylo možné odpovědět prostým „ano či ne“. Proto jsme je postavili do širší souvislosti, což je pro lepší porozumění jistě vhodnější.

V každodenní paletě témat se v uplynulých letech mnohé změnilo. Skoro by se chtělo říci, že řada lidí, kteří mají něco do činění se životem rostlin, zvířat a lidí, se čím dál víc snaží nahlédnout „za kulisy“, aby lépe porozuměli tomu, co dělají nebo prožívají.

Jiní považují za samozřejmé veřejně mluvit nebo psát o duchovním pozadí, čehož se lidé ještě před několika lety odvažovali jen v úzkém kruhu, za zavřenými dveřmi, aby se vyhnuli kritice, která pak jistojistě následovala.

Je zřejmé, že ve vývoji lidstva začala nová kapitola, neboť lidé při otázkách nebo problémech stále častěji nehledají „hmatatelné a logické“ pozadí, ale spíše v duchovní oblasti. Důsledkem toho je – a je to potěšující – že mnoho lidí přistupuje s větší otevřeností a velkorysostí k problémům, na něž nelze dát odpověď na základě prvoplánových úvah.

Také vám neujde, že u jednotlivých měsíců už v rubrice „tendence“ obvyklým způsobem neuvádíme očekávané počasí. Leckterý z vás to jistě bude postrádat. Očekávané počasí se ovšem vždýcky vztahovalo k našemu pozorovatelskému stanovišti v Dexbachu u Marburku. Jelikož se Výsevní dny používají na celém světě, nepřipadaly nám tyto údaje již vhodné.

Dexbach, na sv. Jána 2009

autoři

PUSŤTE PŘÍRODU DO SVÝCH ZAHRAD!

Chcete, aby vaše zahradičení bylo šetrné a vstřícné k přírodě?

Chcete si usnadnit péči o vaši zahradu?

Hledáte inspiraci pro svoji zahradu?

Chcete svoji zahradu ukázat ostatním?

Na tyto a další otázky vám přináší odpověď

přeshraniční česko-rakouský projekt

"Přírodní zahrady bez hranic aneb nový prostor pro lidi, přírodu i cestovní ruch na dosah".

ZAPOJTE SE I VY!

www.prirodnizahrada.eu

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro
regionální rozvoj

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
h	g	i	a	g	a	k	j
7. i						24. i	
29. j							

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Listopadové shrnutí

Merkur, už jen do 6. ve Vahách, musí ještě projít vodnatým Štírem, aby konečně, 29. listopadu, dorazil do svého oblíbeného tepelného žívu ve Střelci. Venuše a Saturn v Panně, podporované Neptunem v Kozorohu, řídí s nechutí chladný živel země. Mars ve Štíru, stejně jako Jupiter a Uran v Rybách se stále ještě mohou věnovat vodnímu žívu. Pluto, ve Střelci na osamělé vartě, snad 29. dostane ještě díky Merkuru krátce povzbuzení, aby tepelný živel nepřišel úplně zkrátka.

Květové dny od 5. 11., 23 hod., do 6. 11., 12 hod. jsou velmi vhodné k výsadbě všech **cibulových květin**. Cibuloviny se nám pak odvděčí dobrým růstem a výraznými barvami květů. Zbývající květové dny bychom měli považovat jen za náhradní termíny, neboť cibule v nich vysázené nepokvetou tak intenzivně.

Pokud se tak nestalo již v říjnu, měli bychom nyní shromáždit všechny organický odpad a založit **kompost**. Ošetření biodynamickými preparáty napomůže rychlému prorůstání houbovým myceliem a dobré přeměně. Také použití kravinového preparátu podpoří přeměnu. V období výsadby nyní můžeme také vysazovat **ovocné a lesní stromky**, přitom provedeme postřik roháčkem.

Řez větví pro **adventní a vánoční ozdoby**:

9. 11., 11 hod., až 11. 11., 18 hod.

14. 11., 4 hod., až 16. 11., 5 hod.

19. 11., 10 hod., až 21. 11., 6 hod.

Řez **vánočních stromků** pro delší transport:

5. 11., 23 hod., až 6. 11., 12 hod.

9. 11., 11 až 18 hod.

10. 11., 1 hod., až 11. 11., 19 hod.

14. 11., 4 hod., až 16. 11., 5 hod.

24. 11., 11 hod., až 26. 11., 1 hod.

Období výsadby: od 1. 11., 0 hod., do 8. 11., 14 hod., a od 24. 11., 11 hod., do 30. 11., 6 hod.

Pozor na proškrtuté termíny!

Období výsadby na jižní polokouli: od 8. 11., 21 hod., do 22. 11., 7 hod.

Listopad 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. po	f	A - h	teplo	plod období výsadby	⇒
2. út	g 19		te/ze	plod do 18, od 19 kořen	N
3. st	g	Pg19	země	kořen do 7 -----	
4. čt	g		země	----- kořen od 7	N
5. pá	h 23	n J	ze/sv	kořen do 6 a od 12 do 22, od 23 květ	
6. so	h	♄ 6	světlo	květ do 12, od 13 list	Z ⇒
7. ne	i 5	L	sv/vo	list	⇒
8. po	i	♁ 18	voda	list konec. obd. výsadby 14	
9. út	j 11	D 22	vo/te	list do 10, od 11 do 18 plod	⇒
10. st	j		teplo	---- plod od 1	
11. čt	k 20		te/ze	plod do 19, od 20 kořen	V ⇒
12. pá	k		země	kořen	⇒
13. so	k		země	kořen	
14. ne	l 4		ze/sv	kořen do 3, od 4 květ	
15. po	l	Ag13	světlo	květ	⇒
16. út	a 6		sv/vo	květ do 5, od 6 list	D
17. st	a		voda	list	
18. čt	a		voda	list	Z D
19. pá	b 10	A - i	vo/te	list do 9, od 10 plod	
20. so	b		teplo	plod	⇒
21. ne	c 7	♄ 19	te/ze	plod do 6, od 7 kořen	
22. po	c		země	kořen do 7 -----	
23. út	c	♄ 6 n D	země	-----	
24. st	d 1	E 8	ze/sv	---- květ od 11 začátek obd. výsadby 11	
25. čt	d		světlo	květ	⇒
26. pá	e 2		sv/vo	květ do 1, od 2 list	
27. so	f 15		vo/te	list do 14, od 15 plod	D ⇒
28. ne	f		teplo	plod	N
29. po	f		teplo	plod	⇒
30. út	g 2	Pg20	te/ze	plod do 1, od 2 do 6 kořen -----	

Jaro 2009

Máme pochopitelně vždycky radost z toho, když naše předpověď počasí, která se v první řadě opírá o planetární konstelace, u nás také vyjde. V březnu 2009 jsme sice občas „tajně“ zadoufali, že se přece jen prosadí nějaká ta „tepelná konstelace“, neboť zásoby palivového dříví a topného oleje se viditelně tenčily. Avšak počasí reagovalo na zimní konstelace přesně tak, jak jsme předpokládali.

Poté co se v dubnu prosadilo jaro, všechny čekající květy doslova explodovaly. V jiných letech jsme v takovém případě mohli zažít pravý hmyzí a především včelí koncert. Tentokrát však byly teploty pro včely o dva až tři stupně nižší, než by potřebovaly, a tak si ne jeden ovocnář s obavami kladl otázku, kdopak jen opyluje jeho stromy.

My sami jsme si až tolik starostí nedělali, ne proto, že bychom neměli žádné ovocné sady, ale protože pěstujeme kvetoucí rostliny, které mají hluboké květní kalichy, na něž včely nelétají, nebo na ně zalétají jen zřídka, a děláme tak dost pro uspokojení potravních potřeb čmeláků.

Čmelák je vzdáleným příbuzným včely a usídluje se tam, kde najde jistou potravní nabídku. V omezené míře může čmelák převzít opylovací úkoly místo včely. Oproti včele má jednu rozhodující výhodu: létá i za teplot, které jsou pro včelu ještě nebo již příliš nízké. A tak jsme letos na jaře mohli čmeláky jen obdivovat a užasnout, s jakou „výdrží“ létali z květu na květ. Výsledek je ohromující. Již teď, v červenci, se tak například větve mirabelek úplně prohýbají, i když plody mají zatím maximálně 1,5 centimetru. Také jabloně a hrušně mají dobrou násadu.

Co nám však toto jaro až do léta u všech rostlin chybí, je voda. Občas sice zaprší, ale nijak vydatně; vydatný déšť by přitom prospěl nejen bramborám, ale právě také ovocným stromům, které zrovna začínají shazovat nadměrnou „přítěž“, již zjevně nedokáží dostatečně zásobit.

Pro včely byla zima 2008/2009 lepší, než se čekalo, jen kdyby nám jeden včelín nevyplenil mýval. Včelstva, která si „vyhlédli“, jeho útok nepřežila. Doba čekání na první řádný prolet včel tak byla značně nervy drásající, neboť jsme si s napětím kladli otázku, jak asi ostatní včelstva ten neklid při mývalově řádění přežila. První skutečně teplý jarní den však včelařovo srdce opět zajásalo a předjaří bylo včelám více než nakloněno.

Mirabelky začátkem července

Tím, že mnoho zemědělců dnes už nedělá tradiční seno, nýbrž senáž v balících, sekají se louky dříve než obvykle. Jetel plazivý se tak mohl na loukách podstatně dříve nádherně rozvinout, a jakmile bylo dostatečně teplo a vlhko, začal úžasně medovat. Na začátku června jsme tak mohli vytočit nevídané množství medu z jarních květů a z jetele plazivého. Ale také letošní rojivý pud byl pro včelaře požítkem. Vylétlo tolik rojů, že zimní ztráty způsobené mývalem byly více než vyrovnány.

U mnoha včelařů získalo v uplynulých letech téma „opylení květů“ na velké důležitosti. Jelikož však včelaři nemohou zvyklosti včel tak rychle změnit, bylo by jistě dobré, kdyby se spolu se zahrádkáři, zelináři, ovocnáři a zemědělci pustili do podpory čmeláků. Jak jsme si ukázali na začátku, stačí splnit základní životní potřeby čmeláků. To by v první řadě znamenalo pěstovat rostliny, jejichž květy jsou přístupné jen pro čmeláky, a udržovat remízy a křoviny s hromadami kamení a podobně, kde čmeláčí matky najdou dobrý úkryt. O zbytek se pak již postarají čmeláci sami.

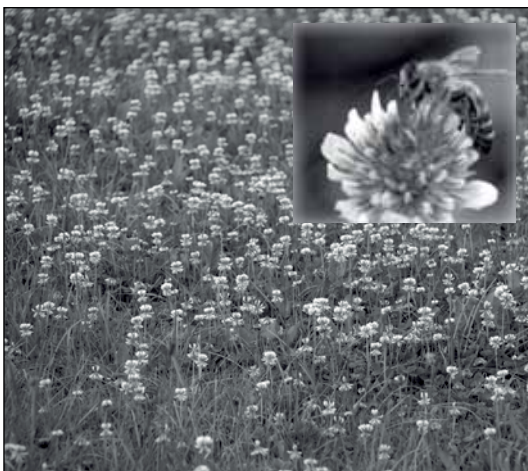
Zapomínat bychom však neměli ani na vosy a sršně. Sice také s oblibou odkládí nemocná nebo příliš slabá včelstva, jinak se však živí drobnými živočichy, zahrnovajícím ovocem a podobně, což koneckonců vítáme.

Vosí hnízdo ve větrací trubici

Čmelák při sběru nektaru a opylování

Nádherný sršň

Mnoho hektarů jetele plazivého přineslo v roce 2009 dobrý výnos medu

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
g	h	h	a	g	a	l	j
26. h	23. g	24. i				21. k	

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Říjnové shrnutí

Venuše je ve svém světelném živlu ve Vahách. Mars ji podporuje a také Neptun by mohl z Vodnáře přijít se svou troškou do mlýna. Merkur v Panně putuje neoblíbeným územím. Aspoň že 26. může přejít do světelného regionu Vah. To je také velmi žádoucí, neboť Venuše (23.), ale i Neptun (21.) se ve 3. dekáde rozloučí s živlem světla a přejdou do chladného zemního živlu. Od 24. na tom bude Mars ve Štíru dobře. Zase bude mít pod sebou svůj vodní živel a bude podporovat Jupiter a Uran v Rybách. Od Pluta ve Střelci nelze jakožto od jediného „teplonoše“ příliš očekávat.

Pro **sklizeň ovoce na uskladnění** jsou vhodné následující dny:

- 1. 10., 7 hod., až 2. 10., 14 hod.
- 4. 10., 2 hod., až 6. 10., 2 hod.
- 9. 10., 12 hod., až 10. 10., 17 hod.
- 13. 10., 20 hod., až 15. 10., 11 hod.
- 17. 10., 20 hod., až 19. 10., 22 hod.
- 23. 10., od 2 do 22 hod.
- 27. 10., 19 hod., až 29. 10., 20 hod.
- 31. 10., od 9 do 24 hod.

Všechny sklizené plochy bychom měli pohnojit kompostem, postříkat kravinovým preparátem a zorat na zimní brázdu.

Období výsadby: od 1. 10., 7 hod., do 12. 10., 5 hod., a od 28. 10., 8 hod., do 31. 10., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 12. 10., 12 hod., do 26. 10., 21 hod.

Pro biodynamiky, příprava rostlinných preparátů: 2. 10., 11 až 23 hod., nařezat modřín (heřmánek), naplnit a uložit do země.

Říjen 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. pá	d	A - g E 4	světlo	---- květ od 7 období výsadby od 7	⇒
2. so	e 15	o v s	sv/vo	květ do 14, od 15 list	⇒
3. ne	e		voda	list	
4. po	f 2		vo/te	list do 1, od 2 plod	Z ⇒ N
5. út	f		teplo	plod	V ⇒ N
6. st	g 10	Pg15	te/ze	plod do 2 -----	⇒
7. čt	g	☉ 20	země	---- kořen od 7	⇒
8. pá	g		země	kořen	
9. so	h 12		ze/sv	kořen do 11, od 12 květ	Z ⇒
10. ne	i 18		sv/vo	květ do 17, od 18 list	
11. po	i		voda	list	V ⇒
12. út	i	⊥ 9	voda	list konec obd. výsadby 5	
13. st	j 2	D 17	vo/te	list do 1, od 2 do 13 a od 20 plod	⇒ N
14. čt	j		teplo	plod	V D
15. pá	k 12		te/ze	plod do 11, od 12 kořen	V D
16. so	k		země	kořen	
17. ne	l 20		ze/sv	kořen do 19, od 20 květ	
18. po	l	Ag20	světlo	květ	
19. út	a 23		sv/vo	květ do 22, od 23 list	
20. st	a		voda	list do 4 a od 13	
21. čt	a		voda	list	⇒
22. pá	a		voda	list	Z ⇒
23. so	b 2	☿ 3	vo/te	list do 1, od 2 do 22 plod	N
24. ne	b	L	teplo	-----	⇒
25. po	c 0	o E	te/ze	----- kořen od 12	
26. út	c		země	kořen	⇒ N
27. st	d 19	♄ 0	ze/sv	kořen do 18, od 19 květ	Z ⇒
28. čt	d	E 5	světlo	květ do 1 a od 8 začátek obd. výsadby 8	⇒ N
29. pá	e 21		sv/vo	květ do 20, od 21 list	
30. so	e		voda	list	
31. ne	f 9		vo/te	list do 8, od 9 plod	⇒

Pokusy v roce 2009

Již několik roků věnujeme hlavní pozornost rostlinným (vegetariánským) preparátům. Doposud jsme mohli docílit velmi dobrých výsledků, o nichž jsme již referovali. Jelikož jsme byli na základě dotazů z praxe postaveni před nové otázky, a protože se těmito speciálními otázkami z nutnosti i ze zvyku zabýváme vždycky řadu let a znovu a znovu je ověřujeme, stojí i v letošním roce v popředí našeho zájmu preparátové pokusy. Opět jsme tak zakládali srovnávací komposty z koňského a hovězího hnoje.

Kromě toho běží pokusy srovnávající okopávku (plečkování) a postřiky jako příprava na další srovnávání, která zase mají být provedena s různými kompostovými preparáty.

Nicolai u kompostového pokusu 2008/2009

Přesev jarního ovsa a ozimé obiloviny

Míchání preparátů (15krát) pro preparátové pokusy převzala paní Thunová

Výsadbu a výsev pokusů s okopávkou (plečkováním) a postřiky u cibule, brambor a melounů provádějí Marlies, Titia a Friedrich

Úvod pro nové čtenáře Výsevních dní

Již 57 let provádíme pokusy v otázce působení kosmických rytmů a konstelací v zemědělství, zahradnictví a speciálně také v životě včel.

Výsledky tohoto výzkumu jsou základem pro doporučení uváděná v každoročně vydávaných Výsevních dnech. Jelikož nemůžeme všechny výsledky uvést v tomto malém sešitě, napsali jsme různé knihy, s nimiž čtenáře seznamujeme na straně 27.

Nyní bychom vás chtěli krátce informovat o důležitých krocích učiněných za tento dlouhý čas. Podrobně jsou výsledky popsány ve zmíněných spisech.

Při výsevech ředkvičky, prováděných na jaře roku 1952 deset dnů za sebou, jsem zjistila značné rozdíly v růstu rostlin. To bylo podnětem k tomu, abych za stejných podmínek vysévala ředkvičky postupně po řadu týdnů.

Poněvadž jsem si rozdíl nemohla vysvětlit a impuls působící v růstu rostlin jsem neznala, pokračovala jsem v práci příštího roku. Tušila jsem, že rozdíly byly vyvolány kosmickými rytmy. Tak jsem se začala zabývat astronomií.

Po několika letech jsem věděla, že rozdíly nastaly, když jsem zpracování půdy a výsev prováděla ve stejný den. Když jsem k výsevu připravila větší záhon o délce asi deseti metrů a po několik týdnů jsem každý den vysela jeden řádek ředkviček, byly rozdíly u rostlin mnohem menší, než když jsem půdu denně nanovo zpracovávala a pak provedla výsev.

Listy vykazovaly podstatné rozdíly v tvarech. Když jsem však v době sucha rostliny zalévala, byly všechny listy, které nově vyrůstaly, jednotné. To byly dvě základní zkušenosti, které jsem musela vzít v úvahu, pokud jsem chtěla proniknout k pozadí výsledků.

Po devíti letech jsem mohla zveřejnit první výsledky. Mezitím jsem věděla toto: Když jsem půdu zpracovávala na hloubku rýče, byly v ní aktivovány kosmické impulsy, které byly přijaty semeny a projevíly se v podobě rostliny. Tyto impulsy vycházely ze souhvězdí zvěrokruhu a byly na Zemi zprostředkovány Měsícem. Měsíc pro svou účinnost využil klasické živly zemi, vodu, vzduch/světlo a teplo. Jelikož tyto živly mají svůj původ v souhvězdích zvěrokruhu, mohou se při průchodu Měsíce před příslušnými souhvězdími v okamžiku výsevu v rostlině uplatnit různé impulsy.

Během let jsme objevili nové kosmické vlivy. Ty vycházely z oběžnic, tedy z planet, a rovněž ovlivňovaly růst rostlin.

Kromě kosmických impulsů příznivých pro rostlinu ovšem byly také nepříznivé doby výsevů. Jako důsledek se během růstu objevili škůdci nebo rostliny vytvořily semena, která nebyla klíčivá.

Také jsme poznali, že postřiky biodynamickými preparáty podporovaly růst rostlin jen za příznivých kosmických podmínek; použité v nepříznivých termínech naopak zabrzdovaly růst a snižovaly kvalitu produktů.

Ve Výsevních dnech tak dáváme doporučení pro výsev, kultivační práce i aplikaci preparátů a sklizeň do souvislosti s příznivými zákonitostmi kosmického okolí Země a můžeme pak počítat s dobrými výnosy a nejlepší výživnou kvalitou rostlin.

Co jsou opozice, trigony nebo konjunkce?

Opozice v

U geocentrických opozicí stojí pozorovatel na Zemi a v kosmickém okruhu stojí dvě planety proti sobě pod úhlem 180°. Dívají se na sebe, jejich pohled se proniká. Jejich paprsky dopadají na Zemi a podněcují k lepšímu růstu semena, která jsou nyní vysévána. Při pokusech míváme z těchto výsevů obzvlášť vysoké výnosy s nejlepší kvalitou.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
f	g	g	a	g	a	l	j
29. g	22. h	28. h					

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Záříjové shrnutí

Merkur ve Lvu dosud drží v rukou opratě tepelného živlu a teprve 29. je v Panně předá zemnímu živlu, který je již ovládan Venuší, Marsem a Saturnem. 22. může Venuše konečně vstoupit do svého oblíbeného živlu, do světelného regionu Vah, do něhož ji 28. následuje Mars. V jejich úsilí jim možná pomůže i Neptun ve Vodnáři. Jupiter a Uran setrvávají ve vodnatých Rybách. Znovu vyvstává otázka, kdo bude silnější, Merkur ve Lvu za teplo, nebo aliance zemního živlu, skládající se z Venuše, Marsu a Saturnu?

Pro **sklizeň ovoce** jsou příznivé dny, kdy se Měsíc pohybuje před Beranem nebo Střelcem.

Sklizeň **kořenových plodin** prováděná v kořenových dnech je bezkonkurenční, jak zřetelně ukázaly dlouholeté pokusy s cibulí, mrkví, červenou řepou a bramborami.

Ve vyšších polohách je pro **výsevy ozimých obilovin** vhodný 17. 9., 5 hod., až 18. 9., 4 hod., (tady poroste méně plevele) a 26. 9., 20 hod., až 27. 9., 17 hod.

Žito můžeme ve výjimečných případech vysévat také v kořenových dnech. Všechny kultivační práce by však měly být každopádně prováděny v plodových dnech.

Hubení mravenců v budovách: od 6. 9., 16 hod., do 8. 9., 22 hod., zpopelnit.

Období výsadby: od 3. 9., 10 hod., do 14. 9., 21 hod., a 30. 9., od 16 do 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 9., 0 hod., do 2. 9., 9 hod., a od 17. 9., 5 hod., do 29. 9., 15 hod.

Pozor na proškrtnuté termíny.

Pro biodynamiky: příprava rostlinných preparátů: 21. 9., 10 až 24 hod., uříznout javor (pampeliška), naplnit a dát do země, břízu (řebříček) dát do země.

Září 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. st	c	A - f	země	kořen	V D
2. čt	c	∇ 13	země	kořen	
3. pá	d 7		ze/sv	kořen do 6, 7–22 květ zač. obd. výsadby 10	
4. so	d	E 2	světlo	----- květ od 5	
5. ne	e 6		sv/vo	květ do 5, od 6 do 10 list -----	⇒
6. po	f 16		vo/te	-----	
7. út	f	p E	teplo	-----	
8. st	g 23	♄ 12 Pg5	te/ze	----- plod od 18 do 22, od 23 kořen	
9. čt	g		země	kořen	
10. pá	g		země	kořen	
11. so	g	n J	země	kořen do 10 a od 17	
12. ne	h 2		ze/sv	kořen do 1, od 2 květ	
13. po	i 9		sv/vo	květ do 8, od 9 list	
14. út	i		voda	list konec obd. výsadby 21	
15. st	j 18	♁ 1	vo/te	list do 17, od 18 do 23 plod	⇒N
16. čt	j	A - g D 15	teplo	----- o D	
17. pá	j		teplo	----- plod od 5	
18. so	k 5		te/ze	plod do 4, od 5 kořen	
19. ne	k		země	kořen	
20. po	l 14		ze/sv	kořen do 13, od 14 květ	
21. út	l	Ag9 A v q	světlo	květ A v s	⇒N
22. st	a 16		sv/vo	květ do 15, od 16 list	
23. čt	a	♊ 11	voda	list	
24. pá	a		voda	list	
25. so	b 20		vo/te	list do 19, od 20 plod	Z⇒
26. ne	b		teplo	plod	V
27. po	c 18		te/ze	plod do 17, od 18 kořen	
28. út	c		země	kořen	⇒
29. st	c	sv. Michal ∇ 19	země	kořen	
30. čt	d 13		ze/sv	kořen do 12, 13–24 květ zač. obd. výsadby 16	⇒

U heliocentrických opozicí by pozorovatel vlastně musel stát na Slunci; jelikož to ale není možné, musíme se pokusit pochopit to v myšlení. Slunce je nyní středem a v jeho okruhu se dvě planety nacházejí pod úhlem 180°. I ony se na sebe dívají. Jejich záření vnímá ovšem i Země a rostlinstvo a rostliny jsou rozhňovány k lepšímu růstu.

Při opozici vždy pozitivně spolupůsobí dvě souhvězdí. Stojí-li přitom jedna planeta před tepelným souhvězdím, nachází se druhá před souhvězdím světelným nebo naopak. Pokud jedna z obou planet stojí před vodnatým souhvězdím, nachází se druhá před souhvězdím zemního živlu. V utváření počasí zaznamenáváme tlakovou výši, která pozitivně ovlivňuje i lidi.

Trigon L

U trigonu se jedná o postavení dvou planet pod úhlem 120°. Dvě planety se nacházejí před stejným silovým trigonem, ale před různými souhvězdími, například před Beranem a Lvem. Obě jsou to tepelná souhvězdí. Máme proto tepelný trigon, který s sebou u rostlin vyšetých v tento den přináší vystupňované působení v utváření plodů a semen.

Jestliže se dvě planety nacházejí v trigonu před vodnatými souhvězdími, stupňuje se vodní živel, což s sebou většinou přináší vyšší srážky. Rostliny, které pak sejeme, dávají vyšší výnosy listů než rostliny ze sousedních dní.

Tato trigonová působení mohou pozměnit růst rostlin.

Konjunkce a nakupení konjunkcí w

Při konjunkci nebo při nakupení konjunkcí se dvě nebo více planet nachází za sebou směrem do vesmíru. Většinou pak na Zemi na rostlinstvo působí jenom síly té planety, která je Zemi nejbližší. Je-li ve svém silovém působení silnější než siderický Měsíc toho dne, vzniká kosmický nesoulad, který rostliny mate a projevuje se v růstových poruchách. Nepříznivé působení se ještě zesílí, když Měsíc nebo planeta druhou planetu překryje; potom mluvíme o zatmění (značka). Tato doba výsevu zabraňuje pozdějšímu regulárnímu růstu rostliny a poškozuje její regenerační sílu.

Lilka, vyšetá v r. 2007

Výsevní dny pro stromy a keře

27. 1. 2010	hrušeň, bříza, lípa, akát, vrba
29. 1. 2010	dub, tis, jírovec (kaštan), jasan, třešeň, líska, mirabelka, červený myrobalán
13. 2. 2010	dub, tis, třešeň, kaštanovník jedlý, olše, modřín, jilm
9. 3. 2010	bříza, hrušeň, lípa, akát, vrba, kdouloň
18. 3. 2010	meruňka, broskvoň, slivoň, švestka, trnka, kdouloň
22. 3. 2010	jasan, cedr, borovice, tůje, jalovec, líska, jedle, smrk, hloh
27. 4. 2010	jalovec, černý rybíz, habr, tůje
23. 5. 2010	jabloň, javor, buk, borovice, kaštanovník, švestka, slivoň
4. 6. 2010	třešeň, kaštanovník
25. 6. 2010	jasan, cedr, jedle, smrk, hloh, líska
27. 6. 2010	meruňka, broskvoň
26. 7. 2010	jalovec, černý rybíz, magnólie, šerík, tůje, švestka, slivoň
30. 7. 2010	třešeň, jírovec
4. 8. 2010	dub, tis, javor, jabloň, jírovec, šípek, bez, kaštanovník
7. 8. 2010	akát, topol, vrba
9. 8. 2010	vrba, slivoň, kaštanovník, bříza, hrušeň, lípa, javor, jabloň
16. 8. 2010	kaštanovník, jabloň, javor, ořešák
21. 9. 2010	jasan, jabloň, ořešák, mirabelka, myrobalán, jedle, smrk, cedr, líska, jeřáb

Příprava žitného chleba

Pšenice, ječmen, oves, kukuřice, rýže a proso lze jako hrubou či jemnou mouku dobře péci s kvasnicemi nebo pekařským fermentem, u žita však musíme použít jiné metody. Finští vědci mimochodem zjistili, že rakovinné vlohly v těle mohou zmizet při konzumaci žitného chleba. Podrobný recept na zhotovení žitného chleba lze najít v naší publikaci „Hinweise aus der Konstellationsforschung“ (Pokyny z konstelačního výzkumu), nebo ve Výsevních dnech 2006. Žito vyžaduje teplotu místnosti +28 °C. Byla jsem velmi překvapena, když můj chléb v horkých dnech roku 2003 prošel od prvního zadělání během čtyř hodin všemi pěti stupni kynutí. To ovšem znamená, že kynutí kvásku je prostě otázkou tepla.

Napadení houbovými organismy

Úkolem houbových organismů v přírodě je odbourávat odumírající život. U kulturních rostlin se objevují, použijeme-li nedostatečně rozložený hnůj nebo nekompostované zbytky živočišných těl, např. rohovou nebo kostní moučku apod., stejně tak ale i v případě, sklízíme-li osivo za nepříznivých konstelací. Podle Rudolfa Steinera tehdy, „pokud se síly Měsíce stanou na Zemi příliš intenzivní“. Můžeme pak uvařit čaj z přesličky rolní a postříkat jím půdu, na níž rostou napadené rostliny. Tím se úroveň hub vrátí z rostliny do půdy, kam patří.

Ozdravení rostliny můžeme napomoci, postříkáme-li její listy kopřivovým výluhem. Zvýší se asimilace a podníti se lepší cirkulace šťáv, následně zmizí i houbové organismy.

Příznivá doba pro sběr preparátových rostlin

Květy smetanky lékařské (pampelišky), jejichž květ ještě musí být zavřený, trháme ráno ve světelně-květových dnech.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
f	g	g	a	g	a	l	j

Poznámky

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

Srpnové shrnutí

V tomto měsíci vládne živlu tepla jen Merkur ve Lvu. Podpora ze strany Pluta ve Střelci je velmi nejistá. Merkur ovšem někdy dokáže vyvinout velkou sílu. Můžeme v to jen doufat, neboť Venuše, Mars a Saturn v Panně jsou silnými protivníky, kteří, byť možná neradi, ovládají živel země. Jupiter a Uran i nadále odpovídají za vodní živel. Nakořím Neptun ve Vodnáři napomůže světelným silám, toť otázka, zvláště když mu pomůže jen jedna opozice 20. srpna. Všechny ostatní se odehrávají před zemito-vodnatým pozadím.

Obilí k získání osiva bychom měli sklízet v plodových dnech. Zvláště příznivé termíny: 11. 8., 8. hod., až 12. 8., 12 hod., 19. 8., 12 hod., až 21. 8., 22 hod., a 29. 8., 14 hod., až 31. 8., 12 hod. Po sklizni ihned vysít meziplodiny jako lupinu, svazenu, hořčici nebo lničku.

Mravenci v budovách: od 10. 8., 19 hod., do 12. 8., 12 hod., a od 15. 8., 17 hod., do 17. 8., 1 hod., zpopelnit.

Mouchy ve stáji: Nachytat mouchy mucholapkami a v květových dnech spálit ve stáji.

Období výsadby: od 7. 8., 1 hod., do 18. 8., 14 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 8., 0 hod., do 5. 8., 23 hod., a od 18. 8., 23 hod., do 31. 8., 24 hod.

Pro ranou sklizeň ovoce doporučujeme květové a plodové dny mimo období výsadby.

Pro biodynamiky, příprava rostlinných preparátů: 4. 8., 15 hod., až 5. 8., 20 hod., nařezat dubovou kůru, naplnit nadrcenou (narašplovanou) dubovou borkou a vložit do země.

Srpen 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. ne	a	A - e	voda	list do 8 -----	V ⇒
2. po	b 8	n E	vo/te	-----	
3. út	b		teplo	---- plod od 4	V ⇒
4. st	c 5	p v q	te/ze	plod do 4, od 5 kořen	V Z ⇒
5. čt	c		země	kořen	
6. pá	d 22	Γ 4	ze/sv	kořen do 21, od 22 květ	
7. so	d	E 19 n v s	světlo	květ do 15 a od 22 zač. obd. výsadby 1	N
8. ne	e 20		sv/vo	květ do 19, od 20 list	
9. po	e		voda	list	
10. út	f 6	A - f Pg19	vo/te	list do 5 ----- 5 n v q	V Z ⇒
11. st	f		teplo	---- plod od 8	
12. čt	g 13		te/ze	plod do 12, od 13 kořen	
13. pá	g		země	kořen	
14. so	g		země	kořen	
15. ne	h 17		ze/sv	kořen do 16, od 17 květ	
16. po	h	q v r	světlo	květ	⇒ N
17. út	i 2		sv/vo	květ do 1, od 2 list	
18. st	i	⋈ 19	voda	list konec obd. výsadby 14	Z
19. čt	j 12		vo/te	list do 11, od 12 plod	Z ⇒
20. pá	j	D 14 A v t	teplo	plod do 10 a od 17	
21. so	k 23		te/ze	plod do 22, od 23 kořen	V
22. ne	k		země	kořen	
23. po	k		země	kořen	Z ⇒
24. út	l 8	♊ 19	ze/sv	kořen do 7, od 8 květ	
25. st	l	Ag7	světlo	květ do 21, od 22 do 24 plod	
26. čt	a 10	L	sv/vo	---- plod od 5 do 10, od 11 list	
27. pá	a		voda	list	
28. so	a		voda	list	D
29. ne	b 14		vo/te	list do 13, od 14 plod	
30. po	b		teplo	plod	⇒
31. út	c 13		te/ze	plod do 12, od 13 kořen	⇒

Květy řeбриčku trháme za Slunce ve Lvu, tedy v polovině srpna, v tepelně-plodových dnech.

Květy heřmánku trháme krátce před sv. Janem, ve světelně-kvěťových dnech. Pozor: Při opožděné sklizni semena dozrají a prostřednictvím nepodařeného preparátu si heřmánek vyseje na pole! Navíc se v dutých hlavičkách heřmánku objevují larvy hmyzu.

U **koprivky** sklízíme celé nadzemní rostliny, jakmile nasazuje první květy, ve světelně-kvěťových dnech okolo sv. Jana.

Kozlíkové květy sklízíme ve světelně-kvěťových dnech okolo sv. Jana.

Všechny květy rozložíme na papír a na stinném místě usušíme.

Dubovou kůru (borku, bez lýka!) sklízíme v zemitě-kořenových dnech.

Ošetřování včel

Včelstvo žije v úlu uzavřené před vnějším světem. Jako dodatečnou ochranu vystylá svůj příbytek propolisem, aby se uchránilo od všeho špatného. Přímé spojení s okolím obstarávají včely létavky.

Jestliže chce včelař nechat včelstvu přijít k duhu kosmické síly, musí u včel navodit podobnou situaci, jakou provádí zemědělec při pěstování rostlin. Ten zpracovává půdu. Se vzduchem do půdy pronikají kosmické síly, které pak může rostlina přijmout a využívat je až do příštího zpracování půdy.

Včelař musí otevřít příbytek včelstva a narušit vrstvu propolisu. Tím dojde k poruše, přes kterou se kosmické síly dostanou do včelstva a mohou zde působit až do příští kontroly. Včelař tak může včelám naprosto cíleně zprostředkovat síly kosmu.

Není ovšem jedno, které síly z okolí Země jsou okamžikem provádění práce se včelstvem podníceny. Tady může včelař zcela vědomě zasáhnout a využít pro odpovídající práci ty dny, které mají v této vývojové fázi význam pro další vývoj včelstva a pro snůšku potravy. Včelstvo se včelaři odmění, když mu z posbíraných a dobře zpracovaných substancí poskytne část svého medu. Zemitě-kořenové dny lze pro ošetření včelstva doporučit tehdy, mají-li včely více stavět. Ošetření ve světelně-kvěťových dnech podnítí plodování a posílí včelstvo. Ošetření v tepelně-plodových dnech zvýší pili při sbírání nektaru. Vodnaté dny listové jsou nevhodné jak pro ošetření včelstva a odběr medu, tak i pro jeho vymetání.

Od konce 70. let se ve většině evropských včelínů rozšířil roztoč varroa. Po několika pokusech s jeho zpupelňováním doporučujeme roztoče varroa známým způsobem spálit a rozdrcený, tedy po dobu jedné hodiny dynamizovaný popel jemně nasypat solničkou do uliček mezi pláty. Zhotovení popela i jeho aplikaci u včelstev provádíme v kosmickém termínu Slunce a Měsíc před Býkem.

Vyhánění trubců z úlu je pro včelí dělnice pékná fuška

Med

z anthroposofického pohledu

Poté co jsme ve Výsevních dnech 2009 již podrobně psali o ošetřování včel a dostali na to konto řadu dotazů, podívejme se zde na toto téma ještě jednou.

Rudolf Steiner ve svých přednáškách o včelách¹ vysvětluje, že včelu nenajdeme v normální evoluční řadě. Včela byla zařazena do velké skupiny dvanáctičlenné říše hmyzu, místo toho ji však musíme považovat za něco nového, stvořeného z již existujícího živočišného druhu. Rudolf Steiner popisuje, že když mělo být ve vývoji lidstva založeno „Já“, byla nutná substance, která tento vývojový krok vůbec umožňovala. Tato substance musela vzejít z květů a musela mít různé schopnosti. Za tím účelem byla v mysteriích, z nichž vycházel vývoj lidstva, „vyšlechtěna“ z určitého druhu žlabatky včela medonosná, která dala lidem k dispozici onu nezbytnou substanci, tedy med. Rudolf Steiner dále popisuje, že med byl pozvednut na mysterijní pokrm, aby vyvíjejícímu se člověku dopomohl k založení jeho Já a tím ke „vzpřímení“.

Tato evoluční cesta člověka, z níž vzešlo celé lidstvo, je zřejmě v jistém smyslu ukončena. Jednotlivý člověk prochází podobným vývojem ve svém pozemském životě a tento vývoj by měl být v každé inkarnaci dokonalejší, dokud člověk nedosáhne toho, co je jeho úkolem a cílem. Když se na vyrůstajícího pozemšťana podíváme, není jeho Já aktivní hned od prvního křiku po narození, ale pozvolna je člověkem uchopováno, přičemž péče a výchova rodičů hrají důležitou roli.

Jaké postavení zaujímá med v současnosti?

Zhruba od roku 1980 se ve světě rozšířil roztoč varroa a velmi brzy bylo zřejmé, že na tuto „nemoc“ se nenajde žádný jednoduchý lék, kterým roztoče z včelstev vyženeme. Tato skutečnost vedla k tomu, že se velká část včelařů probírala a začala si klást otázku: „Co jsme udělali špatně, že naše včely začaly být tak náchylné?“ Jejich myšlenkové pochody pak byly velmi rozmanité. Jelikož v té době začala také hlasitá diskuse o životním prostředí, neboť se zjistilo, že velmi mnoho rostlinných druhů zmizelo, domnívali se někteří včelaři, že našli příčinu, která včelám dávala tolik „zabrat“. A tak se začali loučit s představou, že i v současnosti je hlavním úkolem včely dávat lidem med. Domnívali se, že tento „materiální“ postoj vůči včele by poškozoval porozumění mezi včelou a člověkem. Naopak byl zastáván názor, že včela je dnes v první řadě nutná k opylování květů a med je jen milým a chutným „přídavkem“. Když se ale člověk při přednáškách nebo včelařských konferencích sejde se včelaři a o přestávkách a večer si s nimi povídá, zjistí, že pro praktické včelaře je med pochopitelně stále ještě velmi důležitý. Jedním z hlavních témat je pak výnos medu, a mnohdy vám pak jako včelaři jiný včelař, nadšený posluchač vaší přednášky, daruje sklenici svého krásného medu. To je samozřejmě přátelské gesto. Avšak jako včelař by člověk žádnému včelaři med darem pokud možno dávat neměl, tak jako vinař nedává darem jinému vinaři své víno. V obou případech není totiž dárek ihned sněden nebo vypit, ale obdarovaný ho postaví na chladné, tmavé místo, aby viděl, co se s ním časem stane. Před třemi lety jsem tak v zimě, na konci jedné včelařské konference, dostal sklenici medu, který velmi záhy prodělal zajímavou „proměnu“. Z jednoho druhu medu byly náhle dva, ovšem v jedné sklenici.

Na fotografii je dobře patrné, že levá sklenice obsahuje různé druhy medu. Prostřední sklenice pochází ze stejné doby, sklenice vpravo je stará teprve čtyři týdny. Prostřední a pravá sklenice obsahují med od našich včel v Dexbachu.

¹ R. Steiner: Podstata včel. Fabula, Hranice 2003. (fabula.jank@worldonline.cz)

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
d	f	f	a	g	a	l	j
8. e	31. g	18. g					
19. f							

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Červencové shrnutí

Merkur se ještě do 7. bude zdržovat ve světelném regionu Blíženců, 8. se přesune do méně oblíbeného Raka, aby konečně 19. dorazil do svého tepelného živlu ve Lvu. Tady mu do 17. držel místo Mars. Ten se nyní loučí a přechází do zemního živlu v Panně. Také Venuše se po celý měsíc pokouší podporovat ze Lva síly tepla. 31. se musí obrátit k chladné Panně. Saturn teď bude mít dva soupeřníky v zemním živlu. Vodnímu živlu panují i nadále Jupiter a Uran, od 8. do 18. podporované Merkurem.

Hubení kobylek: 10. 7., 11 hod., až 12. 7., 8 hod.

Mouchy ve stáji: Nachytat mouchy mucholapkami a v květových dnech spálit ve stáji.

Mravenci v domě: 19. 7., 21 hod., až 20. 7., 19 hod., a 28. 7., 1 hod., až 30. 7., 3 hod., zpopelnit.

Regulace slimáků: 7. 7. brzy zrání postříkat listové rostliny a půdu křemenáčkem.

Od 12. 7., 10 hod., do 13. 7., 18 hod., zpopelnit.

Období výsadby: od 10. 7., 15 hod., do 22. 7., 9 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 7., 0 hod., do 9. 7., 14 hod., a od 22. 7., 16 hod., do 31. 7., 24 hod.

Zakrmování včel

Pro zimní zakrmení je vhodné přidat rostlinné výluhy, které po řadu let osvědčovaly svůj dobrý vliv na zdravotní stav včelstev. Řebříček, heřmánek, smetanka a kozlík se používají jako květová droga. Květy zalejeme vařící vodou a po 15 minutách scedíme. Kopřivu, přesličku rolní a dubovou kůru zalejeme studenou vodou a necháme povařit, po 10 minutách scedíme a přidáme do tekutiny k zakrmení. Tři gramy jednotlivých rostlinných drog stačí na 100 litrů krmného roztoku. To je obzvlášť důležité v letech, které se ukážou jako bohaté na listový med.

Červenec 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. čt	l	A - d Ag12	světlo	květ	Z ⇒
2. pá	a 21		sv/vo	květ do 20, od 21 list	
3. so	a		voda	list	D
4. ne	a		voda	list	⇒
5. po	a		voda	list do 23	Z ⇒ N
6. út	b 0		teplo	plod od 0	
7. st	c 21		te/ze	plod do 20, od 21 kořen	⇒
8. čt	c		země	kořen do 13, od 14 plod	
9. pá	c	∇ 18 n v t	země	plod do 4, 5–19 kořen, od 20 list	D
10. so	d 11	L	ze/sv	list do 6, 7–10 kořen, od 11 květ zač. obd. výs. 15	
11. ne	d	☿ 21 A J L	světlo	květ do 2, od 3 do 6 list ----- E 9	⇒
12. po	e 10		sv/vo	květ od 1 do 9, od 10 do 23 list	
13. út	f 19	Pg13 L	vo/te	-----	
14. st	f		teplo	plod od 1	V Z ⇒
15. čt	f		teplo	plod	
16. pá	g 4		te/ze	plod do 3, od 4 kořen	
17. so	g		země	kořen	
18. ne	g		země	kořen	N
19. po	h 11	A - e	ze/sv	kořen do 10, od 11 květ	⇒
20. út	i 20		sv/vo	květ do 19, od 20 list	V Z ⇒
21. st	i		voda	list	
22. čt	i	♄ 13	voda	list konec obd. výsadby 9	
23. pá	j 6	L	vo/te	list do 14, od 15 plod	⇒ N
24. so	j	D 9	teplo	plod do 5 a od 12	
25. ne	k 17		te/ze	plod do 16, od 17 kořen	V
26. po	k	♅ 3 r v s	země	kořen do 5, 13–16 list, od 17 kořen	L
27. út	k		země	kořen do 24	
28. st	l 1		ze/sv	-----	
29. čt	l	Ag1 o E	světlo	----- květ od 15	
30. pá	a 4	L p v s	sv/vo	květ do 3, od 5 do 14 plod, od 15 list	
31. so	a		voda	list	

Co se to jen mohlo stát? Říká se sice, že včela zachovává věrnost jednomu druhu květu při jednom letu. Jelikož ale v úlu žije několik tisíc létavek sbírajících nektar, zalétají také na různé květy. Část včel tak například létá na jetel plazivý, jiná část se naopak rozhodla pro sběr medovice. Anebo nejprve všechny létavky sbírají květový med, a když začne medovice, pokračují sběrem medovice. A při příštím vytáčení pak včelař vytáčí různé druhy medu.

To všechno by nebyl problém, pokud se včelař po vytáčení o med dobře postará.

Včela dává včelaři jen tu nejlepší kvalitu medu. Včelstvo ovšem nemá oddělené „sklady“ na každý druh medu, ale snáší med tak, jak ho medonosné rostliny poskytují, dokud buňky nejsou zaplněné a med není zralý, aby ho pak zavičkvaly. To je potom kvalita, kterou nám včela dává.

Včelař pak plásky odvíčkuje a vytočí. Když se pozorně podívá do medometu, uvidí, že na jeho dně jsou patrné medy různých barev. Teď mu musí být jasné, že při ošetřování medu nesmí opomenout míchání. Mícháním ve vědru se na jedné straně medy dobře promíchají, na druhé straně se dosáhne správného kandování (krystalizace). Toto míchání se opakuje tak dlouho, dokud za hůlkou nebo spirálou nezůstává šmouha, která se jen zvolna rozpouští.

Řada včelařů z různých oblastí je kupodivu toho názoru, že míchání je k ničemu, a nedělají ho. Výsledek pak můžeme dobře vidět na fotografii medů. Známe jen velmi málo druhů medu, například med akátový, které jsou a dlouho zůstávají tak tekuté, že je míchání zbytečné. Podobně se chovají také některé medovicové medy. Jinak by se květové a směsné medy měly každopádně míchat, aby kandovaly v jemných krystalech, neboť jen tak se může ideálně rozvinout medové aroma a stát se součástí kvalitativních vlastností medu.

Podaří-li se včelaři provést sklizeň medu, tedy vyjmutí plástů z úlu, v květových nebo plodových dnech, vytvoří tím optimální předpoklady k tomu, aby se z jeho medu stala dobře stravitelná substance, která může být něčím na způsob mysterijního pokrmu.

Rudolfu Steinerovi položili otázku, co dělat, když někdo med nesnese. On pak uvedl, že je třeba spolu s lékařem dotýčného najít správný křemíkový preparát, aby jeho organismus byl opět schopen med přijímat. Kdyby med pro dnešní lidi již nebyl nutný, Rudolf Steiner by se k tomu zcela jistě vyjádřil.

*Pěnu stáhnout stěrkou na těsto...
... a lžící vybrat.*

Po vymetání necháme med 1 až 3 dny odstát; všechny vzduchové bublinky a částky vosku mezitím vystoupí na povrch a stěrkou nebo něčím podobným je lze stáhnout. Bílou pěnu pak můžeme vybrat lžící.

A včelař se může pustit do míchání. Mícháme spirálkou nebo hůlkou a postupujeme ve spirále od okraje ke středu, potom opět od středu k okraji. Když to u každého vědra provedeme ráno a večer, vždy dvě až tři minuty, můžeme za několik dní med plnit do sklenic.

Zacházení s roji

Od té doby, co čím dál víc včelařských začátečníků nechává svá včelstva rojit, aby si tak vybudovali přirozený chov, dostáváme častěji dotazy, proč například roj znovu vylétne nebo je dokonce „osiřelý“, tedy bez matky.

Ukázkový příklad: Roj vylétne a zavěsí se ve výšce 1,5 metru na přečnívající větev. Včelař si dojde pro roják, podrží ho pod rojem, řádně uhodí do větve a chumáč spadne do rojáku. Roják se uzavře víkem, otevře se česno a roják se postaví přesně pod místo, na kterém chumáč visel. Zanedlouho vyjdou z česna první včely a začnou zvedat zadeček, což znamená, že z pachové žlázy uvolňují pachové látky a pomáhají dosud poletujícím včelám, aby roják našly.

Pokud je za hodinu roj stále v rojáku, znamená to, že jsme do něj setřásli i matku. Pokud roj vylétne a pověsí se na stejné místo, nedostala se matka při setřásání do rojáku, a musíme ho setřást znovu. Když tu hodinku nepočkáme, může se nám stát, že budeme mít roj bez matky, protože zůstala s několika dělnicemi sedět na větvi. Roják můžeme nechat pod větví do večera a s velkým větráním ho pak postavíme do chladné a temné místnosti, abychom ho druhého dne navečer vložili do řádného úlu. Začátečníci se často dopouštějí chyby, že roj přes noc v temné místnosti krmí. Tyto roje pak s oblibou zase ulétají, když se jim něco v novém příbytku nelíbí. Pokud mají naopak málo potravy, zpravidla zůstávají. Nový úl by měl být před osazením vypálen plynovým hořákem (obrázek). Prostor pak bude vonět propolisem a voskem, což se včelám velice líbí.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
b	d	f	a	g	a	l	j
5. c	11. e						
25. d	29. f						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Červnové shrnutí

Merkur se 5. června rozloučí s Beranem a s nevolí vstoupí do regionu Býka, z něhož teď musí působit po tři týdny, aby se pak 25. dostal alespoň do světelného regionu Blíženců. Tady je do 10. Venuše ve svém světelném živlu. I ona musí 11. dál do neoblíbeného terénu, tzn. do vodnatého Raka. Zde bude setrávat až do konce měsíce a v jeho závěru, 29., ještě stačí přejít do oblíbenějšího Lva.

Mars sice není ve svém vodním živlu, možná však dokáže mobilizovat tepelné lví síly. Jupiter a Uran mají v rukou vodní živel. Saturn, který má rád spíše teplo, musí zastupovat živel země. Při tom mu od 5. do 24. bude pomáhat Merkur.

Období výsadby: od 13. 6., 5 hod., do 25. 6., 3 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 6., 0 hod., do 12. 6., 5 hod. a od 25. 6., 10 hod., do 30. 6., 24 hod.

Mouchy ve stáji: Nachytat mouchy na mucholapky a 3. 6. od 11 do 23 hod. a od 22. 6., 6 hod., do 23. 6., 13 hod., spálit ve stáji.

Mravenci v domě: Spálit za Měsíce ve Lvu.

Regulace kobylek: 3. 6. od 11 hod. do 5. 6., 12 hod.

Odchov včelích matek: 3. 6., 11 hod., až 5. 6., 12 hod.

Hubení škodlivého hmyzu, mandelinky a roztoče varroa: od 10. 6., 11 hod., do 13. 6., 1 hod.

Regulace slimáků: 11. 6. brzy zrána postříkat listové rostliny a půdu křemenáčkem. Od 15. 6., 0 hod., do 16. 6., 10 hod., zpopelnit.

Senoseč: 3. 6., 11 hod., až 5. 6., 12 hod., (zvláště příznivé) a v dalších květových dnech.

Červen 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. út	k 3	A - c	te/ze	plod do 2, od 3 do 23 kořen	D
2. st	k		země	-----	D N
3. čt	l 11	Ag18	ze/sv	kořen od 1 do 5, od 6 do 23 květ	V ⇒
4. pá	l	p v t	světlo	plod od 1	
5. so	a 13		sv/vo	plod do 1, 2–12 květ, 13–21 list	
6. ne	a		voda	----- list od 5	
7. po	a		voda	list	
8. út	b 15		vo/te	list do 14, 15–17 plod, od 18 kořen	Z ⇒
9. st	b	L	teplo	kořen do 4, od 5 plod	V Z ⇒
10. čt	c 11		te/ze	plod do 10, od 11 kořen	D ⇒
11. pá	c		země	kořen	⇒
12. so	c	☿ 8 ☿ 13	země	kořen	
13. ne	d 2	E 23	ze/sv	kořen do 1, od 2 do 20 květ zač. obd. výsadby 5	
14. po	d	L	světlo	květ od 2 do 9, od 10 list	
15. út	e 0	Pg16 L L	voda	list do 4 -----	
16. st	f 11		vo/te	----- list od 4 do 10, od 11 plod	D
17. čt	f		teplo	plod	D
18. pá	g 22		te/ze	plod do 21, od 22 kořen	
19. so	g		země	kořen do 22	⇒
20. ne	g	A - d o D	země	-----	
21. po	g		země	----- kořen od 10	N
22. út	h 6		ze/sv	kořen do 5, od 6 květ	N
23. st	i 14		sv/vo	květ do 13, od 14 list	D ⇒
24. čt	i		voda	list	⇒
25. pá	i	♄ 6	voda	list do 1, 2–23 květ konec obd. výsadby 3	N
26. so	j 0	♅ 13 ♄ J	teplo	plod od 0 do 10 a od 15 do 23	⇒
27. ne	j	D 3 o v u	teplo	----- plod od 6, zvláště příznivé!!	⇒ N
28. po	k 10		te/ze	plod do 9, od 10 kořen	
29. út	k		země	kořen	⇒
30. st	l 19		ze/sv	kořen do 18, od 19 květ	V ⇒

Pokud roj visí na nepříznivém místě, kde první ranou nedostaneme všechny včely do rojáku, musíme zbývající včely jemně pokropit vodou, potom je smést do dortové formy nebo kbelíku a vysypat před česno rojáku. Abychom roj udrželi na místě, měli bychom mu dát rámečky. Tak mu umožníme zavěšení v novém úlu. Jen mezistěny nebo hotové pláсты roj příliš v lásce nemá. Roj umístěný v novém úlu bychom měli trochu nakrmit teprve o den později. Úplně bez zakrmení se obejdeme jenom tehdy, je-li dobrá snůška medu. Roj, který ve fázi stavění nedostane dostatek potravy, se během roku nebude dobře vyvíjet.

Chceme-li podpořit stavební pud, můžeme v zemních dnech provést malou prohlídku včelstev, pro ostatní ošetření však dáváme přednost květovým dnům. Nejedna mladá včelařka se diví, že roj po týdnu ještě neploduje. Tady by se mohlo jednat o poroj, jehož matka musí být nejprve oplodněna. V takových případech bychom měli před úl postavit něco nápadného, aby matka vracějící se ze zásnubního letu našla opět své česno, což u včelínu s 10 až 20 včelstvy není ani pro „královnu“ tak jednoduché.

Setřásání roje do starého rojáku

Velký roj na lipové větvi

Posbírání zbývajících včel

Zacházení s vodou při pěstování rostlin

Dexbach je vesnička čítající asi 350 obyvatel. Nachází se v hesenské vysočině v nadmořské výšce 350 až 400 m, obklopená horami o výšce téměř 700 m.

Dolní část vesnice leží v údolí, v severojižním směru, horní část, v níž žijeme, je orientovaná východozápadně. Naše pokusná pole se z jedné třetiny rozkládají na východním svahu, třetina je na rovině v jižním směru a třetina se nachází na jižním svahu. Tento jižní svah je zčásti tak prudký, že naši parcelovou mlátičku musíme po svahu dobře zatěžovat závažím, aby se při práci nepřevrátila. Naši starou, poněkud užší mlátičku jsme vždycky pro jistotu připojovali na naviják.

Od roku 1966 máme na tomto jižním svahu náš hlavní včelín a pozorujeme zde od té doby počasí v regionu. Jelikož jsou u nás údolí opravdu velmi sevřená, bývají povětrnostní jevy často poněkud extrémní. Bouřky přicházející od západu se většinou vybíjí na druhé straně hory a u nás zůstane sucho. Bouřky přicházející od severozápadu až jihozápadu se u nás v údolí s oblibou „zahryznou“ a postarají se tak o spoustu vody a přinejmenším u některých dětí také o bezesné noci.

Nedávno byly ve waldorfské škole v Marburku představovány ročníkové práce 8. třídy. Jeden z žáků si za téma zvolil vodu. Referoval o tom, že v Německu se na hlavu spotřebuje denně 140 l, v USA 400 l a v Austrálii 800 l vody. Nakonec uvedl, že nejvíc vody se celosvětově „vyplývá“ v zemědělství.

Pokud má člověk k zemědělství blízko, tak se ho to přece jen dotkne, když něco takového uslyší, především když v našich polních pokusech žádnou umělou závlahu neprovádíme.

Už v padesátých letech se při našich pokusech ukázalo, že v důsledku jednotné závlahy plodin se stírají účinky rytmů Měsíce ve vztahu ke zvěrokruhu a v růstu rostlin se neobjevují rozdíly. Naproti tomu když stejné nebo větší množství vody naprší, přirozené rozdíly rytmů se zachovávají. Má snad déšť lepší spojení s kosmickým děním než studniční voda? Anebo prší na základě kosmické souvislosti a déšť tak má k této souvislosti lepší poměr?

V průběhu oněch mnoha let, kdy jsme se intenzivně zabývali světem rostlin, se stávaly a stále také stávají věci, které nelze čistě vnějším způsobem vysvětlit. Rudolf Steiner na různých místech poukazuje na to, že s rostlinami, resp. v rostlinách žijí či přebývají duchovní bytosti, které odpovídají za jejich zdárný růst.

Máme ovšem plané a kulturní rostliny. U planých rostlin to tyto duchovní bytosti mají patrně o něco jednodušší, neboť je při péči o „jejich“ rostliny nikdo neruší.

Naproti tomu duchovní bytosti kulturních rostlin jsou neustále konfrontovány s lidskými záměry a náladami. Například se zdá, že dostatečně brzy vnímají blížící se liják a podle toho se zařídí. Jestliže ale přijde člověk s konví nebo hadicí a rostliny zalije, působí to na ně zřejmě jako „studená sprcha“. My lidé vnímáme teplý déšť jako příjemný na kůži, studená sprcha je nám však nepříjemná, i když má osvěžující účinek. Podobně jsou na tom asi i rostlinné bytosti.

Walter Thun, Pšeničné pole u Elshoffu, olej, 70x45 cm, detail

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
b	c	e	a	g	a	l	j
	19. d	13. f					

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Květnové shrnutí

Merkur se stále ještě cítí dobře v tepelném souhvězdí Berana. 13. května se mu dostane podpory od Marsu ve Lvu. Venuše bude od 19. přinášet světlo z Blíženců, podporována Neptunem ve Vodnáři. Vládu nad vodním živlem má Jupiter, který ovšem mnohem raději působí ve světle. Jupiter je i nadále podporován Uranem.

Období výsadby: od 16. 5., 20 hod., do 28. 5., 21 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 2. 5., 15 hod., do 15. 5., 21 hod., a od 29. 5., 3 hod., do 31. 5., 24 hod.

Hubení molů a zavíječe voskového: od 12. 5., 6 hod., do 13. 5., 21 hod.

Můry: 9. 5., 5 hod., až 12. 5., 5 hod.

Krtonožky: 27. 5., 7 hod., až 29. 5., 15 hod.

Mouchy ve stáji: 25. 5., 23 hod., až 27. 5., 6 hod.

Hubení škodlivého hmyzu, mandelinky a roztoče varroa: 14. 5., 2 hod., až 16. 5., 16 hod. Další termín je v červnu!

Roubování: ovocné dřeviny 2. 5., 15 hod., až 4. 5., 17 hod., a 12. 5., 6 hod., až 13. 5., 21 hod.

Dřeviny za účelem květů: 7. 5., 3 hod., až 9. 5., 4 hod. Pozor na vyškrtuté termíny!

Sadbové brambory na rok 2011: 12. 5., 6 hod., až 13. 5., 21 hod.

Senoseč: 19. 5., 6 hod., až 11. 6., 19 hod., v květo- vých dnech

Přelarování při **odchovu včelí matky:** 25. 5., 23 hod., až 27. 5., 6 hod. Další termín v červnu.

Pro biodynamiky: zhotovení rostlinných preparátů: 24. 5., 4 až 24 hod. Nařezat břízu, naplnit řebříčkem a pověsit.

Květen 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. so	i	A - b E 15	voda	-----	
2. ne	j 8	o E	vo/te	----- plod od 15	
3. po	j	D 14 L	teplo	plod do 10 a od 17	⇒N
4. út	k 18		te/ze	plod do 23	D ⇒N
5. st	k		země	kořen od 1	
6. čt	k	Ag23	země	kořen do 10, od 13 květ	
7. pá	l 3		ze/sv	květ	
8. so	l		světlo	květ	
9. ne	a 5		sv/vo	květ do 4, list od 5 do 11 a od 21	
10. po	a		voda	list	V ⇒
11. út	a		voda	list	
12. st	b 6		vo/te	list do 5, od 6 plod	
13. čt	b	A - c	teplo	plod Nanebevstoupení	
14. pá	c 2	♄2	te/ze	plod do 1, od 2 kořen	
15. so	c		země	kořen	
16. ne	d 17	♄ 1 n J	ze/sv	kořen do 9, od 17 květ zač. obd. výsadby 20	
17. po	d	E 17	světlo	květ do 14 a od 20	⇒
18. út	e 17		sv/vo	květ do 13, od 14 kořen	⇒
19. st	e	L L	voda	kořen do 7, 8–11 list, 12–21 plod	Z N
20. čt	f 5	Pg10	vo/te	----- plod od 22	V ⇒
21. pá	f		teplo	plod	⇒N
22. so	g 16		te/ze	plod do 15, od 16 do 19 kořen	⇒
23. ne	g	Svatodušní sv. q v r	země	----- kořen od 3 do 15, od 16 květ	
24. po	g	n v u	země	květ do 10, od 11 kořen	
25. út	h 23		ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	
26. st	h		světlo	květ	D Z ⇒N
27. čt	i 7	♄24	sv/vo	květ do 6, od 7 list	
28. pá	i	E 24	voda	list konec obd. výsadby 21	⇒
29. so	j 16		vo/te	list do 15, od 16 plod	⇒
30. ne	j	D 20	teplo	plod do 16 a od 23	N
31. po	j		teplo	plod	Z

Zdá se, že způsob, jakým se rostlina dostane k životně nezbytné vláze, hraje velkou roli a nelze říci: „Voda jako voda, ať se vezme, kde chce.“

Pokud nebudeme zcela pomíjet obecné konfrontace a diskuse, které prostřednictvím médií ovlivňují náš život, musíme nabýt přesvědčení, že všeho – kromě nečistot v ovzduší – ubývá. Peníze mizí kdesi v prázdnu, ropa mizí v topení a automobilech, kde se „přeměňuje“ na energii. Pitné vody je čím dál méně, prameny vysychají, studny se musí vrtat hlouběji, poněvadž hladina spodní vody neustále klesá. Kam se ale ta voda ztrácí, copak také mizí kdesi v prázdnu?

Ne, to samozřejmě nedělá. Komu však už někdy v Benátkách na náměstí sv. Marka nateklo do bot, ten bude vědět: vody v mořích může přibývat a tím stoupá jejich hladina. To jistě neobstarají jen tající ledovce na pólech a v horách.

Podíváme-li se na zásobárny vody na Zemi, zjistíme, že jsou nadzemní a podzemní. Těmi nadzemními jsou oceány a jezera, stejně jako polární a horské ledovce. Ty posledně jmenované pocházejí ještě z doby ledové a pomalu odtávají. Přitom se alespoň v teplejších ročních obdobích tvoří ledovcové potoky, které přivádějí vodu do údolí a tady ji vylévají do jezer, spojují se s jinými potoky a tvoří větší toky. Ledovce sice v zimě napadaným sněhem zase o něco narostou, avšak ubývání v létě je větší než přibývání v zimě.

U oceánů máme co dělat s nepitnou slanou vodou. Svým obrovským povrchem ovšem oceány vypařují neuvěřitelná množství vody, která se pak jako sladkovodní pára v ovzduší podílí na tvorbě oblaků, aby se potom ve správném okamžiku jako déšť opět rozlila na zemi. Zdá se však, že

charakter deště se změnil. Na vytrvalý, mírný a úrodný zahradnický déšť, který málokdy způsobil nějaké škody, čekáme už léta marně. Místo toho se déšť soustřeďuje na menší oblasti. Tam si – většinou ve spojení s prudkým větrem – „popustí uzdu“ a dochází k záplavám. Jiné oblasti zase velkoryse vynechá. To pak často vede k situacím, kdy oblasti, v nichž se lidé

Walter Thun, Horský potok, olej, 78x54 cm, detail

Walter Thun, Hora Mittagskogel v Korutanech (slovinsky Kepa), olej, 58x84 cm

od nepaměti věnují zemědělství, se už dnes neobejdou bez umělé závlahy. (Tím ovšem nemáme na mysli tradičně pouštní oblasti.) Tento nedostatek vody se projevuje zvláště na plochách, kde půda není s ohledem na tvorbu humusu ošetřována právě optimálně, ale také například na silně písčitých půdách, u nichž je i tak hospodaření s humusem uměním samým pro sebe.

Podzemní zásobárny vody známe především ve formě spodní neboli podzemní vody. Pod povrchem země však probíhá také koloběh vody, který se táhne určitými oblastmi Země, aby pak voda na různých místech vystupovala na povrch v podobě trvale tekoucích pramenů.

Tady se pak tvoří potoky a řeky, v nichž se cestou k jednomu z moří či oceánů mísí podzemní a povrchová voda. Tím, že se teď k vodě, která vytéká z hlubin země, dostává světlo, vzduch a teplo, se ze „střízlivé“ vody stává voda živá, úrodná.

Potvrzení této skutečnosti se nám dostalo velmi záhy při pokusech s preparáty roháčkem a křemenáčkem na pokusném poli v Gisselbergu. Tady jsme zpočátku brali vodu z řeky Lahn, která protékala v bezprostřední blízkosti našeho pokusného pole. Jakmile jsme však upozorovali, že kvalita vody bývá velmi rozdílná, což se projevilo například mírnou tvorbou pěny, rozhodli jsme se vyvrtat studnu.

Po několika srovnávacích pokusech jsme pak konstatovali, že studniční voda byla pro preparáty vhodná teprve tehdy, když jsme ji alespoň na jeden den vystavili okolnímu světlu a teplu. To nám jasně ukázalo, že s ohledem na růst rostlin je třeba rozlišovat mezi podzemní a nadzemní vodou.

Jaký je ovšem nejrozsudnější způsob, jak dostat vodu k rostlinám, pokud neprší?

Závlaha

Nejjednodušší je napojit se pomocí studny na spodní vodu a velkými „vodními děly“ pole postříkavat. To je sice ten nejjednodušší, ale také nejhorší způsob. Tato vodní děla spotřebují obrovská množství vody, čímž hladina spodní vody dále klesá. Tato voda je také značně studená, i když je rozstříkována mnoho metrů vzduchem. Vodní děla zpravidla běží ve dne v noci. Kdyby se alespoň nechala běžet jen v noci, byla by v porovnání s množstvím vody vystříkané při celodenním provozu podstatně efektivnější,

Pramen řeky Jordan v Bad Lippspringe

Vrtání studny v Gisselbergu. Tam, kde v dosažitelném podloží nejsou kameny, jsme mohli vrtat lehkým „náčiním“.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
a	b	e	l	g	a	l	j
2. b	19. c		17. a				

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Dubnové shrnutí

Merkur se – i když bude vratný – bude až do začátku června zdržovat ve svém oblíbeném tepelném souhvězdí, v Beranu. Venuše v Beranu ho bude podporovat do 18. dubna a 19. přejde do zemního živu v Býku. Možná jim pomůže i Pluto ve Střelci. Světelné působení bude do 16. přicházet od Jupitera ve Vodnáři a možná, že ho odsud podpoří i Neptun. Saturnu v Panně bude od 19. pomáhat nyní „zemitá“ Venuše. Vodní živel ovládají i nadále Mars v Raku a Uran v Rybách, do nichž se 17. vydá i Jupiter.

23. 4., 0 až 21 hod., je vhodný k výsadbě **brambor**, které chceme v roce **2011** použít **jako sadbu**, zatímco pro výsadbu **konzumních brambor** bychom měli dát přednost kořenovým dnům.

Půdní teplo nastupuje 2. 4.

Biodynamické preparáty vyjímáme ze země od 15. 4.

Regulace slimáků: od 21. 4., 12 hod., do 22. 4., 23 hod.

Roubování: ovocné dřeviny od 4. 4., 23 hod., do 7. 4., 9 hod., a od 14. 4., 22 hod., do 16. 4., 18 hod. Dřeviny za účelem květů: od 9. 4., 19 hod., do 11. 4., 20 hod.

Období výsadby: od 1. 4., 0 hod., do 4. 4., 4 hod., a od 19. 4., 13 hod., do 30. 4., 23 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 4. 4., 9 hod., do 18. 4., 15 hod.

Duben 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. čt	h 5	A - a	ze/sv	kořen do 4, od 5 do 23 květ obd. výsadby	D V ⇒
2. pá	i 13	Velký pátek	sv/vo	-----	Z ⇒
3. so	i		voda	-----	⇒ N
4. ne	j 23	Ě 7 Velikonoce	vo/te	list 1–21, od 22 plod konec obd. výs. 4	⇒ N
5. po	j	L	teplo	plod	⇒
6. út	j	D 11 L	teplo	plod do 8 a od 14	
7. st	k 10		te/ze	plod do 9, od 10 kořen	
8. čt	k		země	kořen do 16, od 20 květ	D Z
9. pá	l 19	Ag4	ze/dv	květ do 9, od 10 do 18 kořen, od 19 květ	
10. so	l		světlo	květ	
11. ne	a 21		sv/vo	květ do 20, od 21 list	D Z N
12. po	a		voda	list do 1 -----	
13. út	a	n D	voda	----- list od 17	
14. st	b 22	☿ 14	vo/te	list do 21, od 22 plod	
15. čt	b		teplo	plod	
16. pá	c 19		te/ze	plod do 18, od 19 kořen	⇒
17. so	c		země	kořen	V ⇒
18. ne	c	☿ 19	země	kořen	
19. po	d 11	A - b	ze/sv	kořen do 10, od 11 květ zač. obd. výsadby 13	⇒
20. út	d	E 15	světlo	květ do 11 a od 18	
21. st	e 12		sv/vo	květ do 11, od 12 list	
22. čt	e		voda	list do 23	
23. pá	f 0		teplo	plod od 0 do 21, od 22 kořen	D Z
24. so	f	Pg22 L	teplo	kořen do 9 -----	V ⇒ N
25. ne	g 10	L	te/ze	----- plod od 12 do 23	D Z ⇒
26. po	g		země	kořen od 0	
27. út	g	r v s	země	kořen	V ⇒
28. st	h 15	☿ 14	ze/sv	kořen do 14, od 15 květ	⇒
29. čt	i 23		sv/vo	květ do 22, od 23 list	D
30. pá	i		voda	list do 23 konec obd. výsadby 23	D Z

neboť půda v noci vodu zachycuje mnohem lépe než ve dne a odpařování by bylo menší. Při závlaze, ať už jakýmkoli způsobem, bychom se měli pokusit využít sil nadechování země, které jsou v noci rovněž aktivnější. Ve dne, a zvláště dopoledne, země vydechuje a závlaha ztrácí na účinnosti.

„Vodní dělo“ v bramborách. Kvalita brambor bude zřejmě pochybná.

„Vodní dělo“ v obilovině

Závlaha postřikem však přináší ještě úplně jiné nevýhody. Horní vrstva půdy se snadno vymývá a je zde značná tendence k zesílení „tvorbě horizontu“ v podorníci, v hloubce asi 30 cm. Tato vrstva může být natolik utužená, že jí nepronikne žádný kořen a rostliny jsou odkázány na půdu nad ztuhlým horizontem, kde se s oblibou hromadí stojatá, nepřítušná úrodná vlhkost. Takové vymyté půdy pak zpravidla ani nebývají s to fungovat, navzdory vlhkosti, jako harmonická zásobárna vláhy. Rudolf Steiner: ...rostlina by měla vyrůstat z oživené zemslosti, nikoli z podnícené vodnatosti...²

Elegantnější způsob závlahy se praktikuje v některých pouštních oblastech. Kdyby se tu při závlaze vsadilo jen na zadesťování (tedy závlahu postřikem), vyvstaly by ve velmi krátkém čase značné problémy se zasolením půd. A tak se zde zemědělci ubírají jinou cestou. Vodu čerpají také z podzemní zásoby, potom ji však delší úseky nechávají téct otevřenými příkopy, vystavenými vzduchu a světlu, které se pak na zavlažovaných plochách otevrou. Voda, která se mezitím ohřála a prosvětla, teče po povrchu půdy a zvolna vsakuje. Tuto závlahu je sice možné praktikovat jen na vodorovných polích, pro rostliny a půdu je však podstatně lepší.

Zavlažovací strouhy na farmě Sekem v Egyptě

² R. Steiner: Zemědělský kurz. PRO-BIO, Šumperk 1998.

Aby člověk poznal tento typ závlahy, nemusí se ovšem vydávat až do dalekých pouštních oblastí. V podobné formě ho najdeme i v severní Itálii, v Pádské nížině, na zdejších velkých rýžových polích.

Uchovávání vody díky půdní úrodnosti

Je však mnoho důvodů, které brání tomu, aby se takovému zavlažovací metody využívaly. Spodní voda je příliš hluboko, pole příliš svažité, nebo je zakázáno vrtat studny za účelem závlahy. Tehdy zemědělcům nezbyvá než posta-

rat se o dobrou úrodnost půdy. Humózní půda, kterou ve správný čas, obvykle tedy na podzim, hnojíme kompostem, by měla dosáhnout takové hloubky, aby rostlinám poskytla dostatečné životní podmínky a vláhu, i když celé týdny nezaprší.

Úžasným pomocníkem v hospodaření s vláhou je motyka. V zásadě lze říci, že okopávka provedená ráno a dopoledne pomáhá půdě vydechnout, to znamená, že je-li příliš mokrá, okopáváme dopoledne, aby půda poněkud vyschla. Je-li půda naopak suchá, měli bychom okopávat odpoledne a spíše navečer, abychom podpořili síly nadechování a půda mohla lépe pojmout vzdušnou vlhkost a poskytnout ji rostlinám.

Jeden důležitý aspekt bychom při okopávce měli brát vždy v potaz. Při okopávce se půdou pohne a otevře se. To znamená, že do půdy se dostane vzduch. Jelikož vzduch ale obsahuje především dusík, je tento prvek půdními mikroorganismy „zachycen“, poután. Dusík je dobré hnojivo, a tak je každá okopávka v konečném důsledku mírným dusíkatým hnojením, zvláště je-li provedena v kořenových dnech. Proto také reaguje mnoho rostlin na okopávku pozitivně, což se odráží například v sytější zeleni rostlin. Při srovnávacích pokusech s okopávkou, které jsme prováděli v Gisselbergu a na univerzitě v Rauischholzhausenu, byly rozdíly ve zbarvení listů tak velké, až se návštěvníci při prohlídce pokusů domnívali, že zde provádíme pokusy s různými dárkami dusíkatých hnojiv.

Zapomenout nesmíme ani na okopávku podle kosmických rytmtů, která podporuje vždy příslušný typ plodiny.

Jestliže mluvíme o okopávce rostlin, představí si člověk v duchu vždycky motyku nebo plečku. V zemědělství se však velké plochy také vláčejí prutovými a jinými branami. V dřívějších dobách bylo například samozřejmostí, že se obilí vláčelo krátkými branami, tedy že se prováděla lehká kultivace. Utlumoval se tím plevel a zároveň se do půdy vnášel vzduch, tedy dusík.

V konvenčním zemědělství si člověk mohl tuto práci vzhledem k jiným opatřením ochrany rostlin ušetřit. V ekologickém a biodynamickém zemědělství se však tato technika opět úspěšně používá. Gyso von Bonin na statku Gut Körtinghausen zde například oživil jeden starší agrotechnický postup. Gyso seje do takzvaných širokých řádků. To znamená, že se zvětší vzdálenosti mezi řádky obilí a je možné lépe pracovat s prutovými branami. (e-mail: gysovonbonin@t-online.de)

Pěstování rýže v Pádské nížině, pod vodním příkopem na okraji pole

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
I	a	e	I	g	a	I	j
13. a	30. b						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Březnové shrnutí

Merkur, Jupiter a Neptun dosud působí ze světloonoše Vodnáře. Venuše už ale dorazila do Ryb, do nichž 13. proniká také Merkur. Je možné, že Merkur, Venuše a Uran v Rybách podpoří Mars v Raku při jeho vodnatém působení.

Období výsadby: od 1. 3., 0 hod., do 7. 3., 19 hod., a od 23. 3., 9 hod., do 31. 3., 24 hod.

Období od 8. 3., 15 hod., do 10. 3., 6 hod., a od 12 hod., a 11. 3. do 2 hod. je doba vhodná k **řezu řízků vinné révy a ovocných stromů**, které mají být použity jako rouby nebo které chceme zasadit. Jejich zasazení pak provedeme během následujícího období výsadby.

Řez řízků pro živé vrbové ploty: 13. 3., 12 hod., až 15. 3., 13 hod. Řízky nařezané již v únoru zapícháme do země 23. 3., od 9 do 22 hod., pokud chceme **snůšku pylu**, a od 26. 3., 15 hod., do 29. 3., 1 hod., pokud chceme **snůšku medu**.

Regulace slimáků: 25. 3., 7 hod., až 26. 3., 14 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 8. 3., 3 hod., do 22. 3., 10 hod.

Pro zhotovení rostlinných preparátů: Jelikož v tomto roce jsou příznivé termíny pro rostlinné preparáty, měli bychom si naplánovat více rostlin, abychom případně překlenuli příští rok. V době tisku Výsevních dnů 2010 nebyla kniha Marie Thunové „Die biologisch-dynamischen Präparate“ (Biologicko-dynamické preparáty) dosud hotová. Kdo už se nemůže dočkat, aby se dozvěděl bližší informace o jejich přípravě, může si přečíst 2. rozšířené vydání knihy „Bäume, Hölzer und Planeten“ (Stromy, dřeva a planety).

Březen 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. po	g 15	A - l	te/ze	plod do 14, od 21 kořen období výsadby	
2. út	g		země	kořen	Z ⇒
3. st	g		země	kořen	
4. čt	h 19		ze/sv	kořen do 18, od 19 květ	
5. pá	h		světlo	květ	⇒
6. so	i 4		sv/vo	květ do 3, od 4 list	⇒
7. ne	i	⋈ 23	voda	list konec období výsadby 19	V D
8. po	j 15		vo/te	list do 14, od 15 plod	
9. út	j	n v r	teplo	plod	Z
10. st	j	D 9	teplo	plod do 6 a od 12	D ⇒
11. čt	k 3	A - a	te/ze	plod do 2, od 3 do 23 kořen	V ⇒
12. pá	k	Ag12	země	---- květ od 4 do 17, od 18 kořen	
13. so	l 12		ze/sv	kořen do 11, od 12 květ	
14. ne	l		světlo	květ	
15. po	a 14	♈ 22	sv/vo	květ do 13, od 14 list	N
16. út	a		voda	list	
17. st	a		voda	list	Z
18. čt	b 16	L o v r	vo/te	list do 15, od 16 plod	
19. pá	b		teplo	plod	Z ⇒
20. so	c 13		te/ze	plod do 12, od 13 kořen	V ⇒
21. ne	c	L	země	kořen do 10, od 11 list	
22. po	c	♊ 14 A v r	země	list do 1, od 2 kořen	
23. út	d 6		ze/sv	kořen do 5, 6–22 květ zač. obd. výsadby 9	Z
24. st	d	E 14 o D	světlo	-----	Z ⇒
25. čt	e 6		sv/vo	----- list od 7	
26. pá	f 15		vo/te	list do 14, od 15 plod	V
27. so	f		teplo	plod do 18 -----	
28. ne	f	Pg6	teplo	Letní čas není zohledněn! Přičíst 1 hodinu ----- plod od 18	
29. po	g 2		te/ze	plod do 1, od 2 kořen	⇒
30. út	g	♈ 4	země	kořen	
31. st	g		země	kořen	

Při veškerém pěstování rostlin hraje velkou roli vzdušná vlhkost, ať už je to na zahradě, v zahradnictví nebo na polích zemědělce. Rostliny dovedou se vzdušnou vlhkostí velmi dobře zacházet a profitovat z ní. Nejlépe to můžeme pozorovat u rosy v teplém ročním období.

Jestliže se přes noc a ráno vytvoří rosa, můžeme vycházet z toho, že přes den nebude pršet. Pokud po ránu rosa není, můžeme počítat s deštěm.

Rosa vytváří na listech velké kapky. Začne-li v ranních hodinách, většinou tak po 10. hodině, pofukovat slabý větřík, sklouzne kapka rosy po stonku dolů nebo skápně z listu na zem. Je to dobře vidět, protože kolem rostliny nebo pod ní je vlhká půda, která jí usnadňuje život.

Čím víc se však blíží vrchol léta, tím spíš může nastat takové sucho, že vzdušná vlhkost nebude k tvorbě rosy dostávat. To je pak doba, kdy se chybějící vláhla může stát pro rostliny problémem.

V této situaci má biodynamik oproti svým konvenčním kolegům jednoznačně lepší možnosti, jak se postarat o noční vláhu. Má totiž k dispozici kravincový preparát podle Marie Thunové. Tímto preparátem lze navečer v zahradě nebo zahradnictví postříkat všechny cesty a louky, resp. všechny travnaté plochy. Tím se zde aktivují všechny bytosti živlu vody, neboť následujícího rána máme na rostlinách opět drahocennou rosu.

Zemědělec, který obhospodařuje větší plochy, může totéž provést pomocí čelního traktorového postřikovače. Tímto postřikovačem pak provede postřik kravincovým preparátem po obvodu svých pozemků. Měl by dbát na to, aby se při postřiku vrátil až na výchozí místo a skutečně tak celý kruh uzavřel. Potom i on nalezne příštího rána rosu na svých polích, kolem kterých postřik provedl.

*Půda pod rostlinou bramboru
vlhká od rosy*

Rosa na obilí

Titia postřikuje kravincový preparát

Friedrich provádí postřik čelním postřikovačem

Preparát křemenáček je nepostradatelnou součástí biodynamického zemědělství. Jsou však situace, kdy bychom tímto preparátem postřikovat neměli.

Jestliže použijeme křemenáček, jsou rostliny velmi silně aktivovány. V tomto stavu potřebují hodně vláhy. Proto bychom křemenáček neměli používat, pokud byl přízemní mrazík nebo je sucho bez tvorby rosy. V obou situacích nemůže rostlina přijmout dostatek vlhkosti a za nějaký čas po postřiku svěsí listy a bude na ni smutný pohled.

Pokud je však dostatečná rosa, podpoří tato rosa svou světelnou schopností světelné působení preparátu na rostlinu, resp. na bytost rostliny, která se v tomto světelném působení může doslova „koupat“ a postarat se tím o dobrý růst.

Kapka rosy

Jezírko

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
j	k	e	l	g	a	k	j
8. k	8. l					10. l	
27. l	28. a						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28

Únorové shrnutí

Merkur bude ještě týden věrný Střelci a 8. se vydá do chladnější oblasti, před zemitého Kozoroha, kde už na něj čeká Venuše. 27. února vstoupí před světelného Vodnáře a zavítá tak do regionu, který je již od 8. obsazený Venuší. Tady panuje Jupiter ve svém světelném žvlvu. Za ním následuje 10. února Neptun. Můžeme s napětím očekávat, jestli zvítězí soustředěná světelná síla nebo Mars v Raku.

Období výsadby: od 1. 2., 0 hod., do 8. 2., 13 hod., a od 24. 2., 3 hod., do 28. 2., 24 hod.

Během období výsadby lze provádět řez **vinné révy, ovocných stromů a křovin**. Nejpříznivější jsou k tomu květové a plodové dny. **Proškrtnuté termíny vynecháme.**

Řez **vrbových řízků na živé ploty**: 14. 2., 6 hod., až 16. 2., 7 hod. Do země je zapícháme teprve v březnu.

Regulace slimáků: 25. 2., 22 hod., až 27. 2., 6 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 8. 2., 19 hod., do 23. 2., 3 hod.

Únor 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. po	f	A - k	teplo	plod obd. výsadby	
2. út	g 4		te/ze	plod do 3 -----	V Z $\Rightarrow$ N
3. st	g	o E	země	----- od 11 kořen	$\Rightarrow$
4. čt	g		země	kořen	
5. pá	h 11		ze/sv	kořen do 10, od 11 květ	$\Rightarrow$
6. so	i 20		sv/vo	květ do 19, od 20 list	
7. ne	i		voda	list	$\Rightarrow$ N
8. po	i	E 16	voda	list konec obd. výsadby 13	V $\Rightarrow$
9. út	j 8		vo/te	list do 7, od 8 plod	$\Rightarrow$
10. st	j		teplo	plod	Z
11. čt	k 21	D 6	te/ze	plod do 3 a od 9 do 20, od 21 kořen	
12. pá	k		země	kořen	
13. so	k	Ag4 o v p L	země	kořen	
14. ne	l 6	A - l 4	ze/sv	kořen do 5, od 6 květ	$\Rightarrow$
15. po	l		světlo	květ	
16. út	a 8		sv/vo	květ do 7, list od 8 do 14 a od 19	
17. st	a		voda	list	$\Rightarrow$ N
18. čt	a		voda	list	$\Rightarrow$
19. pá	b 10		vo/te	list do 9, od 10 plod	
20. so	b		teplo	plod	
21. ne	c 7		te/ze	plod do 6, od 7 kořen	$\Rightarrow$
22. po	c		země	kořen	
23. út	d 23	7 7	ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	V $\Rightarrow$ N
24. st	d		světlo	květ začátek obd. výsadby 3	V D
25. čt	e 22	E 11	sv/vo	květ do 8 a od 14 do 21, od 22 list	
26. pá	e		voda	list	$\Rightarrow$
27. so	f 7	Pg23	vo/te	list do 6, od 7 do 11 plod -----	
28. ne	f	18	teplo	----- od 12 plod	

Bylo by ovšem velkou pýchou domnívat se, že podporovat tvorbu rosy může jen biodynamik. Podle charakteru terénu a krajiny může každý s trochou fantazie napomoci vodnímu živlu. Tam, kde teče byt i sebemenší potůček, můžeme postavením hrází vytvořit vodní plochy, které se pak postarají nejen o přirozeně vlhkou atmosféru, ale poslouží také jako domov nejrůznějších živočichů. Ať už je to žába nebo vážka, tato zvířata se zde velmi rychle zabydlí a spolupodílí se na úžasné změně mikroklimatu.

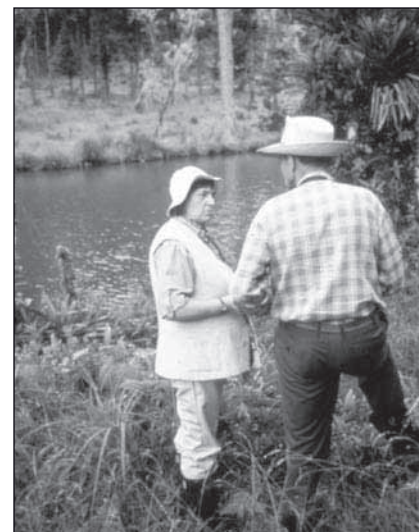
Právě v babím létě a na podzim můžeme po ránu na poli pozorovat podivuhodné věci. Například po nových výsevech se na takto čerstvě osetých plochách tvoří zrána často opar nebo lehká mlha. Když pak vyjde slunce, tato mlha náhle „ožije“. Jako by se pátravě pohybovala nad terénem, až najednou zmizí v sousedním potoku nebo rybníku. Člověk má dojem, že duchovní bytosti žijící v oparu a mlze se bojí slunečních paprsků a honem honem vyhledávají vodní živel, do něhož se mohou co nejrychleji ukrýt.

Ale i tam, kde nemůžeme vytvořit vodní plochu, má každý možnost udělat něco pro vláhu. Tak například pomocí pásů křovin vysázených kolem větších ploch můžeme vytvořit schrány, v nichž se bude vlaha lépe držet. Dobrým příkladem jsou severoněmecké živé ploty zvané „knicks“. Aby se na zdejších rovinách zastavil prudký vítr vanoucí krajinou, byly z kamenů posbíraných na poli vytvořeny dlouhé valy kolem polí. Vítr mezi kameny nafoukal písek a zeminu a hned tu začaly růst stromy a keře.

Tak vznikly nejen překážky pro vítr, ale i schrány okolo polí, které napomáhaly regulaci vlhkosti.

Tyto pásy křoví na kamenných valech však mají nesmírnou cenu ještě z jiného hlediska. Staly se přibýtkem a zdrojem potravy pro ptáky, ježky, hady a hmyz, zvláště pro čmeláky, a významně tak přispívají k rovnováze ekosystému zdejší krajiny.

Podobnou „kulturu kamenných valů“ najdeme v jihoanglické krajině, kde se ovšem kladl větší důraz na uzavřenost dané plochy. Kamenné valy zde měly podobu téměř zídek a zdí, takže zemědělec neměl zapotřebí oplocovat své pastviny.

Maria Thunová v Brazílii

Severoněmecký „knick“ u Wediga von Bonin

Úplně jinou situaci najdeme v oblastech deštných pralesů. Při jedné mé návštěvě Brazílie jsme proto pracovali především na možnostech zvládnutí velké vlhkosti a jejího snížení. Není také nijak jednoduché najít cesty, plně sladěné se zdejšími poměry, jak při obdělávání pozemků zachovat tvorbu humusu. I zde hrají velkou roli správný přístup k péči o půdu a kompostování.

Humus v deštném pralese je zcela přizpůsoben nadměrné vlhkosti. Pokud se půda obdělá, musí se podařit přeměnit zdejší „vodnatý“ humus na humus více „minerální“, aby bylo možné trvale ho zachovávat. Kompostové preparáty jsou přitom nejlepší možností, jak to zvládnout a umožnit.

Ošetřování sadů, vinic a výsadeb bobulovin

Na žádost různých ovocnářů a vinařů můžeme dát následující doporučení týkající se pěstování ovoce, révy vinné a bobulovin s výjimkou brusnice borůvky:

Na severní polokouli začíná ovocnářský rok začátkem listopadu. V tu dobu bychom měli rozhodit na jeden hektar 100 q dobře vyzrálého kompostu. Jakmile opadají listy, můžeme provést v plodových dnech trojí zpracování půdy se současným postřikem kravinovým preparátem (se stromovou pastou) na kmen a větve. To je náhrada za dříve doporučovaný nátěr kmenů.

Příprava stromové pasty: Do dřevěné kádě dáme 10 kg kravinů, 10 kg jílu, 2,5 kg čedičové moučky (moučky!), 2,5 kg dřevního popela, 1 l syrovátky. To celé jednu hodinu mícháme rýčem, tzn. dynamizujeme. Pastu můžeme nechat stát na tmavém, chladném místě a v průběhu týdnů ji spotřebovávat.

Při míchání kravinového preparátu přidáme na 100 l vody 1 kg pasty a 20 min. mícháme. Necháme krátce odstát a přes dvě sílonové punčochy naplníme postřikovač; vyhneme se tím zaplání trysek. Postřik opakujeme třikrát v plodových dnech, současně se zpracováním půdy.

V březnu bychom měli aplikovat preparát roháček – také třikrát v plodových dnech současně se zpracováním půdy, zároveň však i na kmeny a větve. Jakmile na jaře vyraší první lístky, provedeme jedenkrát v listový den navečer postřik kopřivovým výluhem. Když se po odkvětu objeví první listy, můžeme poprvé aplikovat křemenáček na list. V plodový den bychom měli půl hodiny před východem slunce začít míchat, hodinu mícháme a pak ihned postřikujeme.

V květových dnech brzy zrána můžeme provést jeden postřik výluhem smetanky a jeden postřik výluhem heřmánku.

V plodových dnech můžeme jedenkrát aplikovat výluh řebříčku, a to nezávisle na postřiku křemenáčkem.

Křemenáček a rostlinné výluhy aplikujeme vždy brzy po ránu na list. Pro postřik křemenáčkem na podporu tvorby pupenů v ovocných a bobulových sadech v létě na další rok lze použít v roce 2010 tyto termíny: 26. a 27. června, 14. a 15. července.

Dřevěná kád' s přísadami na stromovou pastu

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
j	j	f	l	g	a	k	j
	17. k	5. e					

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Lednové shrnutí

Na začátku měsíce se Merkur, Venuše a Pluto nacházejí před Střelcem a Mars před Lvem. To jsou všechno souhvězdí, která zprostředkují tepelný živl. Pluto zde zůstane po celý rok. Merkur bude Střelci věrný celý měsíc. Mars přechází 5. ledna do vodního živlu Raka. Odsud bude působit, zčásti jako vratný, do poloviny května. Uran ho bude podporovat z Ryb.

Slimáci tak v těchto měsících najdou ideální podmínky k životu.

Termíny k regulaci slimáků jsou uvedeny na stránce února.

Venuše vstupuje 17. do zimního regionu Kozoroha, v němž se již několik měsíců zdržuje Neptun. Jupiter se cítí velmi dobře ve Vodnáři, svém oblíbeném souhvězdí. On je teď přinašečem světla.

Období výsadby: od 1. 1., 0 hod., do 12. 1., 8 hod., a od 27. 1., 17 hod., do 31. 1., 24 hod.

Tato doba je vhodná i pro **řez stromů, keřů a vinné révy**, u plodových rostlin přitom dáváme přednost květovým a plodovým dnům.

Období výsadby na jižní polokouli: od 12. 1., 13. hod., do 26. 1., 19 hod.

Práce s mlékem

Při zpracování mléka doporučujeme pokud možno vynechat dny v kalendáři proškrtuté, a to jak pro zhotovování másla, tak i pro výrobu sýrů. Mléko nadojené v tepelně-plodových dnech dává nejvíce másla, totéž platí pro dny se sklonem k bouřkám. Přízemí Měsíce (Pg) je pro zpracování mléka téměř vždy nevhodné a ani jogurt se v tuto dobu nepovede. Vlastní jogurtové kultury ze dnů perigea se lehce kazí, proto doporučujeme založit v předchozí den dvojnásobné množství. Mléko má nejraději světlé a tepelné dny, vodnaté listové dny jsou nevhodné.

Leden 2010

Datum	x před souhv.	konstelace	živel	impuls x nebo planet rostlinám	tendence
1. pá	e 23	A - j Pg22	sv/vo	květ do 9 ----- období výsadby E 14	⇒ D Z N
2. so	e		voda	----- od 11 list	Z ⇒
3. ne	f 9		vo/te	list do 8, od 9 plod	V ⇒ D N
4. po	f		teplo	plod	⇒
5. út	g 19		te/ze	plod do 18, od 19 kořen	⇒
6. st	g		země	kořen	⇒
7. čt	g		země	kořen	D N
8. pá	g		země	kořen	Z ⇒ N
9. so	h 4		ze/sv	kořen do 3, od 4 květ	Z ⇒
10. ne	i 14		sv/vo	květ do 13, od 14 list	
11. po	i		voda	list	
12. út	i	⊥ 10	voda	list konec obd. výsadby 8	⇒
13. st	j 2		vo/te	list do 1, od 2 plod	⇒
14. čt	j		teplo	plod do 22	
15. pá	k 15	⊙ 8 A J	te/ze	--- plod od 12 do 14, od 15 kořen D 1	Z
16. so	k		země	kořen do 18, od 22 květ	
17. ne	k	A - k Ag3	země	květ do 10, od 11 do 23 kořen	
18. po	l 0		světlo	květ od 0	
19. út	l		světlo	květ	
20. st	a 2		sv/vo	květ do 1, od 2 list	⇒
21. čt	a		voda	list do 22, od 23 kořen	
22. pá	a	L	voda	kořen do 14, od 15 květ	
23. so	b 4		vo/te	list do 3, od 4 plod	
24. ne	b	L	teplo	plod do 9, od 10 kořen	Z
25. po	c 0		země	kořen	N
26. út	c	∇ 22	země	kořen	V D ⇒ N
27. st	d 14	n v p	ze/sv	kořen do 13, od 14 květ zač. obd. výsadby 17	
28. čt	d		světlo	květ do 22	⇒ V
29. pá	e 11	A v p	sv/vo	--- květ od 4 do 10, od 11 do 22 list	N
30. so	f 20	⊙ 8 Pg11	vo/te	----- od 23 plod	⇒ V
31. ne	f		teplo	plod	V ⇒ N

Termíny pro porážení speciálních dřevin

21. 10. 2010	dub, jasan, jírovec (kaštan), kaštanovník setý, javor, jabloň, ořešák, bez
24. 10. 2010	tis, dub, jírovec, třešeň, kaštanovník setý
4. 11. 2010	modřín, lípa, jilm, olše, javor, jabloň, kaštanovník setý, buk
7. 11. 2010	modřín, lípa, jilm, olše
16. 11. 2010	jasan, líska, smrk, jedle, javor, jabloň, buk, kaštanovník setý, ořešák, cedr
19. 11. 2010	líska, smrk, jedle

U stromů, které nejsou uvedeny, jsou vhodné listopadové a prosincové květové dny během období výsadby.

Pokud uvedené dny nebudou k porážení stromů dostačovat, je možné motorovou pilou v příznivý den přerušit vrstvu kambia příslušných stromů, čímž se přeruší výstup mízy, a konečně porážení provést později v jiný termín.

Aby člověk získal ještě lepší kvalitu dřeva, může se bez obav řídit zvyky starých dřevorubců. Ti si uvědomovali, že v každém stromu přebývá bytost, která se stará o jeho zdárný růst a vývoj. Dřevorubci proto stromovým bytostem oznamovali, kdy má být „jejich“ strom poražen, a pokud ho znali, pak i účel použití dřeva. Stromová bytost se tak mohla náležitě zařídit a dřevu zajistit potřebnou kvalitu.

Publikace vydané v nakladatelství „Aussaattage M. Thun Verlag“

Hinweise aus der Konstellationsforschung für Bauern, Weinbauern, Gärtner und Kleingärtner. 8. rozšířené vydání.

Unkraut- und Schädlingsregulierung aus der Sicht der Konstellations- und Potenzforschung. Nové vydání v přípravě.

Milch und Milchverarbeitung. 2. rozšířené vydání.

Das Bild der Sterne im Wandel der Zeit. Připravuje se nové vydání.

Die Biene – Haltung und Pflege. 5. přepracované vydání.

Der Wanderer. Obrazy Waltera Thuna a vyprávění Marie Thunové.

Tausendgulden- und Hellerkräuter.

Bäume, Hölzer und Planeten. 2. rozšířené vydání.

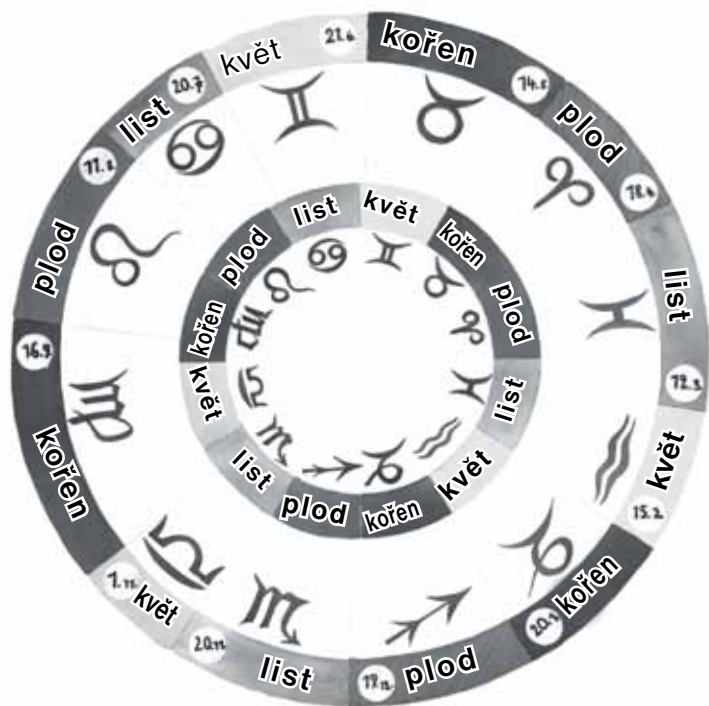
Kosmologische und Evolutionsaspekte zum „Landwirtschaftlichen Kurs“ Rudolf Steiners.

Knihy distribuuje „Aussaattage-Verlag Thun & Thun OHG“, Rainfeldstrasse 16, D-35216 Biedenkopf, fax: 0049-6461-4714, e-mail: thunverlag@aussaattage.de.

Zvěrokruh

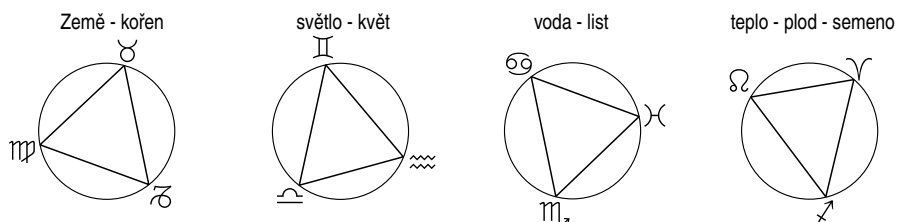
Na vnějším kruhu tohoto obrázku jsou znázorněny úhlové velikosti souhvězdí viditelných na nebi, včetně příslušných přechodů Slunce před následující souhvězdí. Přechody zčásti kolísají o jeden den, což je způsobeno vloženým dnem v přestupných letech. Vnitřní kruh je rozdělen po staru po 30° na dvanáct stejných úseků podle astrologie (znamení zvěrokruhu – pozn. překl.).

Zvěrokruh je souhvězdími tvořený pás, před nímž prochází dráha Měsíce a všech oběžnic. Při průchodu jsou podněcovány síly, které na Zemi vykazují určité působení.

Trigony

Při postavení 120° hovoříme o trigonech. Zhruba každých devět dní přichází Měsíc před stejný trigon sil; okopávkou, plečkováním nebo postřikem křemenáčkem, které provádíme v trigonálním rytmu, pak nově podnítíme impuls výsevniho dne.

Camphill Česká Kopisty - dáváme šanci lidem s handicapem

Občanské sdružení Camphill Česká Kopisty provozuje v blízkosti Terezína na severu Echu rodinný domov pro lidi s mentálním postižením. Žije zde mladá rodina a šest handicapovaných obyvatel, kteří pracují na zahradě (ekologické zemědělství s biodynamickými prvky) a v keramické a textilní dílně. Společně s celou komunitou prožívají každodenní radosti i starosti, ale i chvíle sváteční, jak je to v camphillech zvykem. Kromě stálých obyvatel sem také dojíždí několik klientů z okolí, aby zde mohli smyslně trávit svůj čas.

Také díky Vaší pomoci se nám postupně daří zpřístupňovat prostory terapeutických dílen. Na opravy však stále čekají i další objekty, potom mezi nás budou moci přijít i další postižení přátelé.

Podpora veřejnosti je pro nás od samého počátku velmi důležitá, bez ní bychom naše zařízení nikdy neuvedli do provozu. Všestranná pomoc přátel i neznámých lidí nás také přesvědčuje o tom, že naše snažení má smysl. Děkujeme Vám za předešlé a přejeme radostný a úrodný rok.

www.camphill.cz

Camphill Česká Kopisty

Česká Kopisty 6, 412 01 Litoměřice • tel.: 416 738 673, e-mail: camphill@camphill.cz
číslo účtu: 277244243/0300, ČSOB

(o Vašem daru nás prosím informujte, vystavíme Vám darovací smlouvu, anonymní dary nepřijímáme)

Astronomické značky					
m	Země	☾	úplněk	Podmínky pro meteorologické jevy či nepříznivé situace v dopravě jsou v kalendáři vyznačeny těmito symboly:	
n	Venuše	♀	novoluní		
o	Merkur	E	sestupný uzel	⇒	sklon k vichřicím
p	Mars	D	vzestupný uzel	N	sklon k bouřkám
q	Jupiter	F	nejvyšší postavení – Měsíc bude sestupovat, začátek období výsadby	Z	možnost zemětřesení
r	Saturn	G	nejnižší postavení – Měsíc bude stoupat, konec období výsadby	V	sklon k vulkanické činnosti
s	Uran	Pg	přízemí (perigeum)	D	kritický den v dopravě
t	Neptun	Ag	odzemí (apogeum)		
u	Pluto	K	zatmění		
A	Slunce	J	zatmění		
v	opozice	L	trigon		
w	konjunkce	v období výsadby jsou dny v kalendáři vyznačeny tučným písmem			

a	Ryby	d	Blíženci	g	Panna	j	Střelec
b	Beran	e	Rak	h	Váhy	k	Kozoroh
c	Býk	f	Lev	i	Štír	l	Vodnář

Chov koz Žalmanov
GPS: 50° 11' 28,78" N 12° 59' 15,38" E (Karlovarsko)

- * celoroční nabídka plemených a užitkových kůzlat
- * výroba kozích sýrů
- * ovčáctí psi Border collie

www.kozicky.unas.cz chov.koz.zalmanov@atlas.cz tel. +420 603 201 350

Siderický Měsíc

Při svém 27-denním oběhu Země prochází Měsíc dvanácti regiony zvěrokruhu a zprostředkovává Zemi síly, které zde promlouvají skrze čtyři klasické živly. V rostlině způsobují plození ve čtyřech rozličných oblastech, rozličných orgánech. Okamžikem výsevu, kulivačních prací a sklizně můžeme podpořit růst a zdraví rostliny.

Podobně působí tyto síly ve včelstvu. Včelstvo se v úlu navenek uzavře, když jej utěsní tmelem. Jakmile včelí příbytek otevřeme, abychom provedli ošetření, zavládne mezi včelami jistý zmatek. Do tohoto neklidu může působit nový kosmický impuls, který je pak pro včely určující až do příštího zásahu.

Shrme si nyní zákonitosti, jež vyplynuly z našich pokusů s rostlinami, z péče o včely a z pozorování počasí, do jednoho schématu.

Souhvězdí	Značka	Živel	Počasí	Rostlina	Včelstvo
Ryby	a	voda	vlhké	list	tvorba medu
Beran	b	teplo	teplé	plod	snůška nektaru
Býk	c	země	chladné	kořen	stavba pláství
Blíženci	d	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu
Rak	e	voda	vlhké	list	tvorba medu
Lev	f	teplo	teplé	plod/semeno	snůška nektaru
Panna	g	země	chladné	kořen	stavba pláství
Váhy	h	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu
Štír	i	voda	vlhké	list	tvorba medu
Střelec	j	teplo	teplé	plod	snůška nektaru
Kozoroh	k	země	chladné	kořen	stavba pláství
Vodnář	l	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu

Doba trvání jednotlivých impulsů kolísá mezi dvěma a čtyřmi dny. Toto pravidlo má však své výjimky. Tak mohou například planetární opozice vtisknout jednotlivým dnům pozměněné impulsy nebo může být trigonálním postavením aktivován jiný živel, než jaký zprostředkuje v tento den Měsíc. Také dny, kdy Měsíc protíná při svém vzestupu či sestupu ekliptiku (D E), přináší většinou negativní působení, které může být ještě vystupňováno, setkají-li se dva vesmírní poutníci na průsečících svých drah, nazývaných uzly. Tehdy dochází k zatmění a zakrytí, přičemž Zemi blízká kosmická tělesa (oběžnice) přerušují nebo pozměňují působení oběžnic Zemi vzdálených. Tato časová období nejsou vhodná pro výsev ani pro sklizeň.

Rozdělení rostlin pro výsevy a sklizeň

Kulturní rostliny nazýváme plodinami, neboť přetvářejí jednotlivé orgány v jistý druh plodu. Podle zkušenosti z naší pokusné činnosti je můžeme rozdělit na čtyři skupiny.

Kořenové plodiny (za kořenových dní): Tvorbu plodu ve sféře kořenu nalézáme u ředkvičky, ředkve, tuřínu, cukrovky, červené řepy, celeru, mrkve, černého kořene apod. Zařadit sem můžeme i brambory a cibuli. Tyto dny přináší lepší výnosy a výbornou skladovatelnost sklizených produktů.

Listové plodiny (za listových dní): K tvorbě plodu ve sféře listů dochází u salátů, špenátu, polníčku, štěrbáku, kadeřavé petrželky, u listových bylin a píce. Chřest prospívá nejlépe při výsadbě a kultivaci v listových dnech. Listové dny jsou příznivé pro výsevy a kultivaci těchto rostlin, ne však pro sklizeň produktů, jež chceme skladovat, a čajových bylin. Pro tyto účely, jakož i pro sklizeň zelí na kvašení lze doporučit dny květové a plodové.

Květové rostliny (za květových dní): Tyto dny jsou příznivé pro výsev a kultivaci všech květových rostlin, také ovšem pro okopávku (plečkování, vláčení) a postřik křemenáčkem u olejnin, jako je len, řepka, slunečnice atd. Nařežeme-li květiny do vázy v květový den, je jejich vůně intenzivnější, zůstanou dlouho svěží a rostliny, které jsme ořezali, hojně obrazí. Slaměnky sklizené v těchto dnech si podrží plnou zářivost barev, za jiných dní sklizně záhy vyblednou. Olejny sklízíme nejraději v květových dnech. Také brokolice se rozhodla pro květové dny.

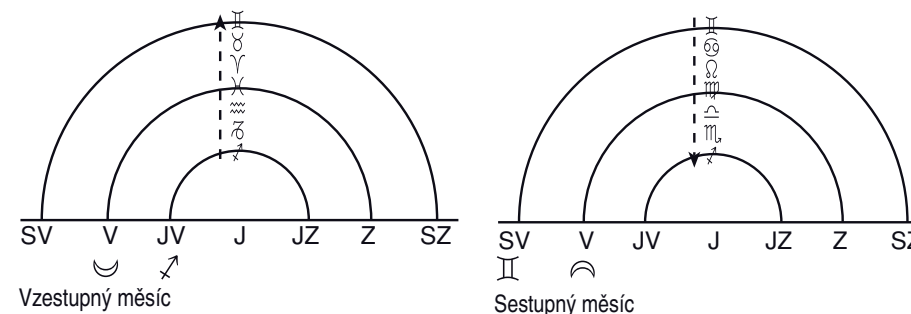
Plodové rostliny (v plodových dnech): Do této kategorie patří všechny rostliny, které plodí ve sféře semen, jako např. fazole, hrách, čočka, sója, kukuřice, rajčata, okurky, tykev, cukety apod., jakož i jarní a ozimé obiloviny. Výsev olejnin v tyto dny dává nejvyšší výnosy semen, největší výtěžnost oleje jsme pak docílili při kultivačních pracích za květových dní. Pro pěstování osiv jsou mimořádně příznivé lví dny. Plodové rostliny sklízíme nejraději v plodových dnech, které podporují skladovatelnost a regenerační sílu. Při sklizni ovoce ke skladování volíme navíc ještě dobu vzestupného Měsíce.

Nepříznivé období

Nepříznivé období, vyvolaná zatměními, uzlovými postaveními Měsíce nebo planet či jinými negativně působícími konstelacemi, jsou v kalendáři vynechána (proškrtnuta). Jsme-li z nedostatku času nuceni vysévat v nepříznivém dni, můžeme zvolit příznivé dny ke kulturním pracím, a tím dosáhnout značného zlepšení.

Vzestupný Měsíc

Jakmile se Měsíc dostane do nejnižšího postavení své dráhy před souhvězdím Střelce, stává se vzestupným. Denně opisuje po obloze poněkud větší oblouk. Místo jeho východu se posouvá směrem k severovýchodu a místo západu k severozápadu. Nezaměňovat s přibývajícím Měsícem! Během vzestupného Měsíce je intenzivnější výstup šťáv v rostlinách. Horní části rostlin jsou plny šťáv a sil. Tato doba je příznivá pro řez roubů a řízků, i zde můžeme žádaný efekt vystupňovat, využijeme-li u plodových rostlin navíc i plodové dny tohoto období, u květových rostlin pak dny květové. Totéž platí i pro vlastní roubování. Ovoce sklizené v tomto období zůstane ve skladu dlouho svěží a šťavnaté. Tato doba je vhodná i pro řez vánočních stromků, které si pak dlouho podrží jehličí, jejich vůně je nejpříjemnější, uřežeme-li v květový den. Jakmile Měsíc dorazí do nejvyššího postavení své čtyřtýdenní dráhy před souhvězdím Blíženců, stane se sestupným. Jeho oblouky na jižní obloze jsou den za dnem menší, místo východu se posouvá na jihovýchod, místo západu na jihozápad. Na jižní polokouli jsou tyto poměry opačné.

Sestupný Měsíc

Pod pojmem „výsev“ rozumíme okamžik, kdy vkládáme semena do půdy. Jestliže naproti tomu přenášíme rostliny z jednoho stanoviště na druhé, hovoříme o přesazování. To se týká vysazování sadby z chráněného výsevniho záhonu na pole, ale i toho, když zahradník přesazuje – někdy dokonce opakovaně – mladé rostlinky, aby posílil vývin jejich kořenů, stejně jako vysazování ovocných stromů a křovin či přesazování do květináčů. Zde volíme období sestupujícího Měsíce, což bychom neměli zaměňovat se světelnou fází ubývajícího Měsíce. Během období výsadby rostliny dobře koření a rychle se propojují se svým novým stanovištěm. Tento impuls můžeme u jednotlivých rostlinných druhů ještě vystupňovat, když během období výsadby zvolíme pro listové rostliny odpovídající listové dny (Rak či Štír), pro kořenové plodiny, jako je celer, kořenové dny (Panna), pro okurky nebo rajčata plodové dny (Lev). Takže kromě zakořeňovacího impulsu dosáhneme i podpory příslušného typu plození. Výstup šťáv v rostlinách je v tomto časovém období nepatrný, proto je lze doporučit k řezu stromů a keřů, porážení užitkového dřeva, jakož i ke hnojení luk, pastvin a ovocných sadů.

Ke kalendáři

Velmi často dostáváme dotazy, ze kterých vyplývá, že naši čtenáři mají potíže s různými značkami na stránkách jednotlivých měsíců. Ve většině případů se tyto dotazy týkají čísel. Přitom se téměř vždy jedná o hodiny dne. Pročtete si, prosím, důkladně celou kapitolu „Ke kalendáři“. Najdete zde odpověď na podobné otázky. Mnohokrát děkujeme!

Vedle data a dne v týdnu je uvedeno souhvězdí, jímž Měsíc v tento den prochází, následuje hodina, kdy do daného souhvězdí vstupuje. Zůstává zde tak dlouho, dokud nenásleduje značka nového souhvězdí. V následujícím sloupci jsou uvedeny konstelace, které mají význam pro růst rostlin. Další sloupec je určen především pro včelaře. Stojí zde, který živel je dnes Měsícem (x) zprostředkovan. Tepelné působení při sklonu k bouřkám není uvedeno pod živem, nýbrž je vyznačeno značkou N. V dalším sloupci uvádíme rostlinný orgán, který je podporován výsevem a kulturními pracemi v tomto dni. Na pravém okraji jsou zmíněny přírodní jevy i očekávané počasí, které naruší nebo přeruší základní ráz počasí tohoto období.

Jsou-li během jednoho dne uvedeny různé živly, které neodpovídají postavení Měsíce, nejedná se o chybu tisku, nýbrž o jiné kosmické konstelace, které překryjí a pozmění impuls zprostředkovaný Měsícem, a upřednostní tak jiný rostlinný orgán.

Časové údaje uvádíme podle středoevropského času (SEČ) a v jiných částech Země musí být přepočítány na místní čas. „LETNÍ ČAS“ není ve Výsevniích dnech zohledněn. V době platnosti letního času připočítá jednu hodinu.